

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΤ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2006

BCE ECB EZB EKT EKP

ΓΕΝΙΚΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΤ ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2006

Το 2006
σε όλες τις εκδόσεις
της ΕΚΤ θα
απεικονίζεται
λεπτομέρεια από το
τραπεζογραμμάτιο
των 5 ευρώ.

© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, 2006

Λιεύθυνση
Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main, Germany

Ταχυδρομική θυρίδα
Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main, Germany

Τηλέφωνο
+49 69 1344 0

Δικτυακός τόπος
<http://www.ecb.int>

Φαξ
+49 69 1344 6000

Τέλεξ
411 144 ecb d

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
*Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαι-
δευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς,
εφόσον αναφέρεται η πηγή.*

ISSN 1725-1850 (ηλεκτρονική έκδοση)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΣΥΝΟΨΗ	5	15 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ	36
2	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (ΤΩΝ ΝΧΙ)	11	16 ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΚΤ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	37
3	ΆΛΛΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	20	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
4	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΠΙΤΟΚΙΑ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΤΩΝ ΝΧΙ)	21	1 ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ	40
5	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΤΛΟΥΣ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ)	21	2 ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	42
6	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	23	3 ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	44
7	ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	28		
8	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩ	29		
9	ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ	29		
10	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	30		
11	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ	31		
12	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΙΤΛΩΝ	34		
13	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ	34		
14	Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	35		

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΠ	ακαθάριστο εγχώριο προϊόν
ΑΚΧΑ	αμοιβαίο κεφάλαιο χρηματαγοράς
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕCΥ	European Currency Unit (Ευρωπαϊκή Νομισματική Μονάδα)
ΕΕ	Επίσημη Εφημερίδα (της Ευρωπαϊκής Ένωσης)
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕθνΚΤ	εθνική κεντρική τράπεζα
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΝΙ	Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
ΕΣΛ 95	Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 1995
ΕΤΔ	ειδικό τραβηκτικό δικαίωμα
ΛΕΧΟ	λοιπός (μη νομισματικός) ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός
Μ1, Μ2, Μ3	νομισματικά μεγέθη που καθορίζει και χρησιμοποιεί η ΕΚΤ
ΝΧΙ	νομισματικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα
ΟΝΕ	Οικονομική και Νομισματική Ένωση
ΟΣΕ	οργανισμός συλλογικών επενδύσεων ανοικτής μορφής
ΣΕΛ 93	Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών 1993
ΣΣΙ	σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία
ΤΔΔ	Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών
ΧΛΝΕ	χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί νομισματικής ένωσης

Σημείωση:

Το κείμενο περιέχει πολλές αναφορές σε νομικά κείμενα και άλλο υλικό της ΕΚΤ και της Κοινότητας. Τα νομικά κείμενα της ΕΚΤ απαριθμούνται στην ενότητα 16 και το λοιπό σημαντικό υλικό στο οποίο γίνεται αναφορά περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 3. Η ηλεκτρονική έκδοση του παρόντος εγγράφου (το οποίο διατίθεται στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ – www.ecb.int/publications) περιέχει συνδέσεις με τα έγγραφα που απαριθμούνται.

1 ΣΥΝΟΨΗ

1.1 Η ΧΡΗΣΗ, ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΚΤ

1. Ο πρωταρχικός στόχος του Ευρωσυστήματος¹ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ. Με την επιφύλαξη αυτού του στόχου, πρέπει να στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στη ζώνη του ευρώ. Στο πλαίσιο των ανωτέρω στόχων, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ασκεί νομισματική πολιτική στη ζώνη του ευρώ και μπορεί να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος. Οφείλει, επίσης, να συμβάλλει στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Για την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων απαιτείται μεγάλος όγκος στατιστικών πληροφοριών, οι οποίες παρέχονται είτε από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) είτε από το Ευρωσύστημα είτε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (κυρίως την Eurostat) σε συνεργασία με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες.² Το παρόν έγγραφο επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στα στατιστικά στοιχεία που απαιτούνται για την υποστήριξη των ανωτέρω καθηκόντων. Το ΕΣΚΤ συλλέγει επίσης στατιστικά στοιχεία για περισσότερο λειτουργικούς σκοπούς, οι οποίοι αφορούν κυρίως τα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού. Στα εν λόγω στατιστικά στοιχεία γίνεται πιο σύντομη αναφορά. Περισσότερο εξετάζονται συγκεντρωτικά στοιχεία που καλύπτουν ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Η συμβολή των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών στην κατάρτιση αυτών των συγκεντρωτικών μεγεθών και τα στατιστικά στοιχεία που συλλέγονται από κεντρικές τράπεζες για εθνικούς σκοπούς δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος εγγράφου.

2. Σε γενικές γραμμές, η ΕΚΤ και η Επιτροπή αναλαμβάνουν την ευθύνη για τα στατιστικά στοιχεία ως ακολούθως. Η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τα νομισματικά και τραπεζικά στατιστικά στοιχεία, καθώς και για τα στατιστικά στοιχεία για τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Η ΕΚΤ είναι συνυπεύθυνη με την Επιτροπή για θέματα ισοζυγίου πληρωμών, διεθνούς επενδυτικής θέσης, χρηματοπιστωτικών

λογαριασμών και μη χρηματοπιστωτικών λογαριασμών κατά θεσμικό τομέα. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τα λοιπά στατιστικά στοιχεία. Η ΕΚΤ, ως χρήστης, επιδεικνύει μεγάλο ενδιαφέρον για στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις τιμές και το κόστος, τους εθνικούς λογαριασμούς και ένα ευρύ φάσμα άλλων οικονομικών στατιστικών στοιχείων. Αυτοί οι τομείς αρμοδιότητας και οι ρυθμίσεις που διέπουν τη συνεργασία αποτελούν αντικείμενο Μνημονίου Συνεννόησης, η ισχύουσα έκδοση του οποίου συμφωνήθηκε το Μάρτιο του 2003.

3. Σκοπός του παρόντος εγγράφου, το οποίο αποτελεί επικαιροποίηση του εγγράφου με τίτλο «Στατιστικά στοιχεία που συλλέγει και επεξεργάζεται το ΕΣΚΤ» (ΕΚΤ, Μάιος 2000), είναι να παράσχει μια ενιαία, προσβάσιμη πηγή πληροφόρησης σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία της ΕΚΤ. Περιγράφει τη διαδικασία παροχής στατιστικών στοιχείων μέχρι το τέλος του 2005, υποδεικνύοντας τις περιπτώσεις όπου τα στοιχεία αποτελούν αντικείμενο νομικών κειμένων της ΕΚΤ. Επιπλέον, το έγγραφο επισημαίνει πιθανές εξελίξεις σε τομείς όπου τα στατιστικά στοιχεία της ΕΚΤ παραμένουν ατελή ή ανεπαρκή. Οι απαιτήσεις της ΕΚΤ όσον αφορά τα γενικά οικονομικά στατιστικά στοιχεία, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε επίπεδο Κοινότητας, αποτελούν το αντικείμενο ξεχωριστής έκδοσης της ΕΚΤ με τίτλο «Αναθεώρηση των απαιτήσεων παροχής γενικών οικονομικών στοιχείων» (Δεκέμβριος 2004). Ωστόσο, η ΕΚΤ διεξάγει κάποιο στατιστικό έργο με δική της πρωτοβουλία σε αυτόν τον τομέα. Βασικά παραδείγματα είναι η εποχική διόρθωση του μηνιαίου εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο οποίος χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση του πληθωρισμού στη ζώνη του ευρώ, και η κατάρτιση εξαμηνιαίων μέσων όρων των τιμών των κατοικιών στη ζώνη του ευρώ με βάση μη εναρμονισμένα

1 Το Ευρωσύστημα περιλαμβάνει την ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Το ΕΣΚΤ περιλαμβάνει την ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες όλων των κρατών μελών της ΕΕ.

2 Η Eurostat είναι η στατιστική υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η Eurostat και οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών της ΕΕ συνθέτουν το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα.

στοιχεία. Ο εποχικά διορθωμένος εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή και οι τιμές των κατοικιών δεν εξετάζονται στο παρόν έγγραφο.

4. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ανέθεσε στο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΕΝΙ) το καθήκον να αναλάβει τις προετοιμασίες στον στατιστικό τομέα για το Τρίτο Στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) και, πιο συγκεκριμένα, να προωθήσει την απαραίτητη εναρμόνιση των στατιστικών στοιχείων. Τον Ιούλιο του 1996 το ΕΝΙ δημοσίευσε έκθεση σχετικά με τις στατιστικές υποχρεώσεις για την έναρξη της ΟΝΕ. Κατά το Τρίτο Στάδιο της ΟΝΕ, το οποίο ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 1999, η ΕΚΤ, επικουρούμενη από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), πρέπει να συλλέγει στατιστικά στοιχεία προκειμένου να καθίσταται δυνατή η εκτέλεση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ και να συμβάλλει στην περαιτέρω εναρμόνισή τους όπου αυτό είναι αναγκαίο. Στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ, το Καταστατικό³ ορίζει ότι η ΕΚΤ πρέπει να καθορίζει τα στατιστικά στοιχεία που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων της και ότι η συλλογή των στατιστικών στοιχείων πρέπει να πραγματοποιείται κατά το δυνατόν από τις ΕθνΚΤ. Σε γενικές γραμμές, οι ΕθνΚΤ (και σε ορισμένες περιπτώσεις άλλες εθνικές αρχές) συλλέγουν στοιχεία από σχετικά ιδρύματα και άλλες εθνικές πηγές, και τα υποβάλλουν στην ΕΚΤ η οποία καταρτίζει τα συγκεντρωτικά μεγέθη για ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ αναπτύσσουν από κοινού στατιστικές μεθόδους.

5. Οι ΕθνΚΤ συμμετέχουν επίσης στην κατάρτιση των νομικών πράξεων της ΕΚΤ στον τομέα της στατιστικής σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 14.3 του Καταστατικού και στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου της ΕΕ σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την ΕΚΤ. Στις περιπτώσεις όπου οι ανάγκες της ΕΚΤ είναι επαρκώς καθορισμένες, οι υποχρεώσεις επισημοποιούνται με τη μορφή νομικού κειμένου που εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ. Κατάλογος αυτών των νομικών κειμένων παρατίθεται στην ενότητα 16. Με την πάροδο του χρόνου, αυτά τα κείμενα καλύπτουν ολοένα ευρύτερους τομείς παροχής

στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ, στο πλαίσιο που προβλέπει η κοινοτική νομοθεσία. Για ένα μεγάλο όγκο συμπληρωματικών πληροφοριών, και στις περιπτώσεις όπου οι στατιστικές ανάγκες της ΕΚΤ δεν έχουν ακόμη πλήρως καθοριστεί, η ΕΚΤ ουσιαστικά βασίζεται στη δικαιοδοσία των ΕθνΚΤ (και άλλων εθνικών αρχών) να συλλέγουν στατιστικά στοιχεία.

6. Πέρα από τη συνεργασία με τα κοινοτικά όργανα, το Καταστατικό ορίζει ότι η ΕΚΤ πρέπει να συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς για στατιστικά θέματα. Κατά το δυνατό, τα στατιστικά στοιχεία της ΕΚΤ πληρούν τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα (στο παρόν κείμενο γίνεται αναφορά σε ορισμένες απαραίτητες αποκλίσεις). Αυτό όχι μόνο καθιστά τα στατιστικά στοιχεία περισσότερο χρήσιμα, αλλά συμβάλλει και στην ελαχιστοποίηση του φόρτου εργασίας όσον αφορά την υποβολή στοιχείων. Για αυτό το σκοπό η ΕΚΤ έχει αναπτύξει μια διαδικασία σύγκρισης της αναμενόμενης ωφέλειας με το συνεπαγόμενο κόστος, στο πλαίσιο της οποίας οι προτάσεις για σημαντικές αλλαγές στα στατιστικά στοιχεία εξηγούνται και τεκμηριώνονται, ελέγχονται εξονυχιστικά, κοστολογούνται κατά το δυνατόν και, εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται ή απορρίπτονται.

7. Επίκεντρο της αρμοδιότητας της πολιτικής του Ευρωσυστήματος είναι η ζώνη του ευρώ. Για να είναι χρήσιμα, τα στατιστικά στοιχεία πρέπει να είναι συγκεντρωτικά, έτσι ώστε να καλύπτουν το σύνολο της ζώνης του ευρώ. Αυτή η απαίτηση θέτει ζήτημα εναρμόνισης (εφόσον τα στοιχεία πρέπει να είναι επαρκώς ομοιογενή για να είναι δυνατή η ουσιαστική τους συγκέντρωση) και, ιδίως, στους τομείς των νομισματικών και τραπεζικών στατιστικών στοιχείων, καθώς και των στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση (και για τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς που καταρτίζονται εν μέρει βάσει των στοιχείων αυτών) δημιουργεί την ανάγκη για επαρκή

3 Το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας παρατίθεται σε πρωτόκολλο που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία υπεγράφη στο Μάαστριχτ το Φεβρουάριο του 1992.

πληροφόρηση προκειμένου να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση συγκεντρωτικών μεγεθών για ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Ειδικότερα, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ συναλλαγών και θέσεων εντός και εκτός της ζώνης του ευρώ, έτσι ώστε να είναι δυνατή η ενοποίηση σε επίπεδο ζώνης του ευρώ.

8. Πέρα από τα στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ, οι εθνικές συμβολές στα συγκεντρωτικά μεγέθη της ζώνης του ευρώ μπορεί να αποτελούν ένα σημαντικό συστατικό στην ανάλυση των εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένων του μηχανισμού μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής και του βαθμού ολοκλήρωσης των αγορών. Επιπλέον, το άρθρο 5 του Καταστατικού σχετικά με τη συλλογή στατιστικών στοιχείων ισχύει για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Σύμφωνα με το Καταστατικό, τα στατιστικά στοιχεία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, το οποίο περιλαμβάνει τους διοικητές των κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών της ΕΕ που βρίσκονται εκτός της ζώνης του ευρώ. Ο κανονισμός του Συμβουλίου της ΕΕ σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την ΕΚΤ αναγνωρίζει ότι, ενώ τα νομικά κείμενα που εγκρίνει η ΕΚΤ δεν δεσμεύουν τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπει το άρθρο 5 του Καταστατικού. Αντίστοιχα, τα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη παρέχουν στην ΕΚΤ ένα σημαντικό όγκο στατιστικών πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των οικονομιών τους και την αξιολόγηση του βαθμού ετοιμότητάς τους να υιοθετήσουν το ευρώ.

9. Η συχνότητα και η τήρηση των προθεσμιών (και φυσικά και άλλες πτυχές της ποιότητας) αποτελούν ακέραιο τμήμα των απαιτήσεων. Για την έγκαιρη δημοσίευση από την ΕΚΤ συγκεντρωτικών μεγεθών για τα νομισματικά και τραπεζικά στατιστικά στοιχεία, καθώς και για τα στατιστικά στοιχεία των χρηματοπιστωτικών αγορών και του ισοζυγίου πληρωμών, είναι αναγκαίο τα μηνιαία στοιχεία να διατίθενται εντός τριών έως επτά εβδομάδων περίπου από το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν. Τα πιο αναλυτικά

τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία πρέπει να τίθενται στη διάθεση της ΕΚΤ εντός ενός μεγαλύτερου χρονοδιαγράμματος που δεν θα υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Τα τριμηνιαία στοιχεία για τους λογαριασμούς της ζώνης του ευρώ, δεδομένου ότι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από άλλες τριμηνιαίες πηγές, αναπόφευκτα παρέχονται αργότερα. Ο μακροπρόθεσμος στόχος, ωστόσο, είναι η υποβολή τους εντός τριών μηνών από το τέλος του τριμήνου το οποίο αφορούν.

10. Οι στατιστικές πληροφορίες είναι περισσότερο χρήσιμες για την οικονομική ανάλυση, αν είναι διαθέσιμος επαρκής αριθμός συγκρίσιμων διαχρονικών στοιχείων. Για πολλά στατιστικά στοιχεία της ζώνης του ευρώ, έχουν πραγματοποιηθεί οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για τις περιόδους πριν από την έναρξη των σειρών, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις χρονολογούνται από το 1980 ή και νωρίτερα, αν και αυτά τα πρώιμα στοιχεία δεν μπορούν να είναι πλήρως συγκρίσιμα με τα σημερινά στοιχεία.

1.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ

11. Η στρατηγική νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος αποδίδει πρωταγωνιστικό ρόλο στο χρήμα, όπως σηματοδοτείται με την ανακοίνωση τιμής αναφοράς για την αύξηση ενός ευρύτερου νομισματικού μεγέθους, του M3. Η ποσότητα χρήματος αποτελείται σε μεγάλο βαθμό από τις ρευστές υποχρεώσεις των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (NXI) τα οποία αποτελούν τον πληθυσμό που υποβάλλει στατιστικά στοιχεία. Εν συντομία, ένα ίδρυμα συμπεριλαμβάνεται στον τομέα των NXI εφόσον δέχεται καταθέσεις (όχι από NXI) ή εκδίδει χρηματοδοτικά μέσα που αποτελούν στενά υποκατάστατα καταθέσεων και χορηγεί πιστώσεις ή/και πραγματοποιεί επενδύσεις σε τίτλους. Οι ΕθνΚΤ (οι οποίες, μαζί με την ΕΚΤ, εντάσσονται και οι ίδιες στον τομέα των NXI) παρέχουν καταλόγους των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που πληρούν αυτόν τον ορισμό. Ο ορισμός εκτείνεται πέραν των πιστωτικών ιδρυμάτων,

όπως αυτά ορίζονται στην κοινοτική νομοθεσία, κυρίως λόγω του ότι συμπεριλαμβάνει τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ).

12. Ο ορισμός ενός ομοιογενούς τομέα δημιουργίας χρήματος αποτελεί το πρώτο βήμα για την ανάπτυξη των νομισματικών στατιστικών στοιχείων. Το δεύτερο βήμα είναι να προσδιοριστούν τα στοιχεία που θα συμπεριληφθούν στην ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του εν λόγω τομέα («ενοποιημένη» σημαίνει ότι γίνεται συμψηφισμός των συναλλαγών και θέσεων εντός του τομέα). Η ενοποιημένη λογιστική κατάσταση των NXI παρέχει τα περισσότερα στοιχεία για την κατάρτιση μηνιαίων νομισματικών μεγεθών και των παραγόντων μεταβολής της ποσότητας χρήματος.

13. Δεδομένου του συμφωνηθέντος ορισμού των NXI, η ενοποιημένη λογιστική κατάσταση των NXI αποτελεί πηγή νομισματικών στοιχείων η οποία εννοιολογικά είναι ισοδύναμη με τις λογιστικές καταστάσεις του τραπεζικού τομέα σε εθνικό επίπεδο, στους οποίους βασίζονται συνήθως τα εθνικά νομισματικά στατιστικά στοιχεία. Οι τομείς της κεντρικής κυβέρνησης και των μη κατοίκων είναι «ουδέτεροι ως προς το χρήμα», δηλαδή τα νομισματικά μέσα που κατέχουν δεν περιλαμβάνονται στην ποσότητα χρήματος. Αυτοί οι τομείς πρέπει να οριστούν και τα εκδιδόμενα από NXI της ζώνης του ευρώ νομισματικά μέσα που κατέχουν πρέπει να αποκλείονται από τα συγκεντρωτικά νομισματικά μεγέθη για τη ζώνη του ευρώ. Οι ορισμοί της κυβέρνησης, του τόπου κατοικίας και των υποτομέων που συγκροτούν τον τομέα διακράτησης χρήματος εφαρμόζονται με συνέπεια σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 1995 (ΕΣΛ 95) που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου. Ορισμένα πιο αναλυτικά στοιχεία διατίθενται μόνο σε τριμηνιαία βάση.

14. Τα μηνιαία στοιχεία για τα επιτόκια των νομισματικών και πιστωτικών μέσων είναι επίσης σημαντικά. Τα στοιχεία για τα επιτόκια είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση της μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής, την καλύτερη κατανόηση της δομής των χρηματοπιστωτικών

αγορών και την αξιολόγηση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών σε διάφορους τομείς της οικονομίας της ζώνης του ευρώ. Τα πιστωτικά ιδρύματα και ορισμένοι άλλοι φορείς (που αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο με διαφορά τμήμα του τομέα των NXI) δηλώνουν τα επιτόκια που καταβάλλουν και χρεώνουν, για νέες εργασίες σε ευρώ και στα ανεξόφλητα υπόλοιπα λογαριασμών σε ευρώ, σε νοικοκυριά και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις της ζώνης του ευρώ. Τα στοιχεία για τα επιτόκια αντιστοιχούν στις κατηγορίες της λογιστικής κατάστασης των NXI.

15. Στοιχεία παρέχονται και για άλλους τομείς που σχετίζονται με τα νομισματικά στατιστικά στοιχεία. Οι εκδόσεις τίτλων⁴ και τα δάνεια που χορηγούνται από «λοιπούς» (μη νομισματικούς) ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (ΛΕΧΟ) είναι, για τους δανειολήπτες, μια εναλλακτική λύση στην τραπεζική χρηματοδότηση. Για τους δανειοδότες, τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων επενδυτικού χαρακτήρα αποτελούν ένα υποκατάστατο για ορισμένες απαιτήσεις έναντι τραπεζών. Τα αμοιβαία κεφάλαια επενδυτικού χαρακτήρα, κάποιοι άλλοι ΛΕΧΟ, καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρίες και τα ταμεία συντάξεων είναι μεγάλοι και ενεργοί παράγοντες των χρηματοπιστωτικών αγορών. Οι τιμές και αποδόσεις που διαμορφώνονται στις χρηματοπιστωτικές αγορές μπορεί να έχουν ευρείες επιπτώσεις στις οικονομικές εξελίξεις και να αποκαλύψουν τις προσδοκίες της αγοράς σχετικά με τον πληθωρισμό και την οικονομική δραστηριότητα. Η ΕΚΤ συλλέγει μεγάλο όγκο πληροφοριών για τις χρηματοπιστωτικές αγορές (όπως οι εκδόσεις τίτλων, οι τιμές και αποδόσεις που διαμορφώνονται στις χρηματοπιστωτικές αγορές). Τα πιο σημαντικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός του τομέα των NXI είναι οι ασφαλιστικές εταιρίες και τα ταμεία συντάξεων, για τα οποία η ΕΚΤ συλλέγει στοιχεία στο πλαίσιο της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2002/7, όπως

⁴ Οι τίτλοι αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία χρηματοδοτικών μέσων στη ζώνη του ευρώ και είναι σημαντικό σε όλους σχεδόν τους τομείς στατιστικών στοιχείων της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ πρόσφατα ανέπτυξε βάση δεδομένων για την τήρηση εκτενών πληροφοριών σχετικά με τους τίτλους με διάφορες στατιστικές, αναλυτικές και λειτουργικές εφαρμογές, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 79.

τροποποιήθηκε από την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2005/13, και τα αμοιβαία κεφάλαια επενδυτικού χαρακτήρα εκτός των αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς, για τα οποία η ΕΚΤ σκοπεύει σύντομα να εγκρίνει κανονισμό.

1.3 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

16. Στον τομέα των στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών και των συναφών εξωτερικών στατιστικών στοιχείων, για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής, απαιτούνται μηνιαία στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών στα οποία απεικονίζονται τα κύρια μεγέθη που επηρεάζουν τις νομισματικές εξελίξεις και τις αγορές συναλλάγματος, συνοδευόμενα από πιο αναλυτικά τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία. Ένα συνεκτικό μεθοδολογικό πλαίσιο δίνει τη δυνατότητα σύνδεσης των νομισματικών στατιστικών στοιχείων και των στατιστικών στοιχείων ισοζυγίου πληρωμών για τη ζώνη του ευρώ. Απαιτούνται επίσης μηνιαία στατιστικά στοιχεία για τα διεθνή διαθέσιμα και τη ρευστότητα σε ξένα νομίσματα του Ευρωσυστήματος και τριμηνιαία και αναλυτικότερα ετήσια στατιστικά στοιχεία για τη διεθνή επενδυτική θέση, τα οποία παρέχουν μια περιεκτική απεικόνιση των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων της ζώνης του ευρώ έναντι του υπόλοιπου κόσμου. Τα συναφή στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν εξαμηνιαίες ροές και αποθέματα επενδύσεων χαρτοφυλακίου, που αναλύονται κατά νόμισμα, για την αξιολόγηση του ρόλου που διαδραματίζει διεθνώς το ευρώ ως νόμισμα επενδύσεων. Αρκετές κεντρικές τράπεζες παρέχουν επίσης στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη χρησιμοποίηση του ευρώ στην τιμολόγηση συναλλαγών με το εξωτερικό.

17. Τα συγκεντρωτικά μεγέθη που καλύπτουν τη ζώνη του ευρώ περιλαμβάνουν τις πιστώσεις και τις χρεώσεις και τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις χωριστά. Για το σκοπό αυτό, οι χώρες που αποτελούν τη ζώνη του ευρώ πρέπει να διαχωρίζουν τις διασυννοριακές συναλλαγές και θέσεις σε συναλλαγές και θέσεις εντός της ζώνης του ευρώ και σε συναλλαγές και θέσεις έναντι του υπόλοιπου κόσμου. Τα τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία για το

ισοζύγιο πληρωμών και τα ετήσια στατιστικά στοιχεία για τη διεθνή επενδυτική θέση παρέχουν γεωγραφική ανάλυση, κατά χώρα ή κατά ομάδα χωρών, των εξωτερικών αντισυμβαλλομένων της ζώνης του ευρώ.

18. Ενώ αυτές οι απαιτήσεις είναι συμβατές κατά το μέτρο του δυνατού με τα πρότυπα που ορίζονται στο Εγχειρίδιο Ισοζυγίου Πληρωμών (5^η έκδοση) του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), η ΕΚΤ έχει επίσης υιοθετήσει ορισμένες προτάσεις εναρμόνισης προσαρμοσμένες στις ευρωπαϊκές ανάγκες, καθώς και μέτρα για την ενοποίηση του ισοζυγίου πληρωμών της ζώνης του ευρώ με νομισματικά στατιστικά στοιχεία και τους οικονομικούς και χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς. Τα στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση συμβάλλουν επίσης στην αξιολόγηση του ρόλου που διαδραματίζει διεθνώς το ευρώ και σχετίζονται με τη λειτουργία των συστημάτων πληρωμών και διακανονισμού τίτλων. Η ΕΚΤ έχει διάφορα ενδιαφέροντα σε αυτούς τους τομείς και επιδιώκει τη βελτίωση της συνέπειας των στατιστικών στοιχείων.

19. Στον τομέα των στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση, η ΕΚΤ και η Eurostat συνεργάζονται στενά. Η ΕΚΤ καταρτίζει συγκεντρωτικά μεγέθη για τη ζώνη του ευρώ, ενώ η Eurostat καταρτίζει στατιστικά στοιχεία για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όσον αφορά το μεθοδολογικό πλαίσιο, η ΕΚΤ επικεντρώνεται στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών και το συναφές εισόδημα και η Eurostat στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και στο ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων. Και οι δύο παρακολουθούν στενά τις άμεσες επενδύσεις.

20. Η ΕΚΤ καταρτίζει επίσης δείκτες για τη σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ, σε ονομαστικούς και πραγματικούς όρους, με τη χρήση διάφορων αποπληθωριστών.

1.4 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

21. Η ΕΚΤ παρακολουθεί στενά τα δημόσια οικονομικά για διάφορους λόγους. Η ΕΚΤ, όπως και η Επιτροπή, συντάσσει περιοδικές εκθέσεις «σύγκλισης» για την αξιολόγηση του βαθμού ετοιμότητας των μη συμμετεχόντων κρατών μελών να υιοθετήσουν το ευρώ. Σημαντικά κριτήρια για αυτήν την αξιολόγηση είναι το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Η ΕΚΤ παρακολουθεί επίσης στενά τις εξελίξεις που αφορούν τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Αυτές οι δραστηριότητες απαιτούν ετήσια στοιχεία, τα οποία συλλέγονται στο πλαίσιο της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2005/5, όπως τροποποιήθηκε, υπό μορφή που διευκολύνει την ανάλυση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους (όπως ορίζονται για τους σκοπούς της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης), καταγράφει τη σχέση μεταξύ ελλείμματος και μεταβολών του χρέους, συσχετίζει αυτά τα στοιχεία με τα κάπως διαφορετικά στοιχεία που βασίζονται στο ΕΣΛ 95 και επιτρέπει στην ΕΚΤ να καταρτίζει συγκεντρωτικά μεγέθη για τη ζώνη του ευρώ και την ΕΕ με κατάλληλη μεταχείριση των πληρωμών από και προς τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Επιπλέον, οι δραστηριότητες της γενικής κυβέρνησης επιδρούν επίσης σε μεγάλο βαθμό στις οικονομικές εξελίξεις. Αντίστοιχα, η ΕΚΤ παρακολουθεί και τριμηνιαία στοιχεία για τις συναλλαγές του Δημοσίου. Αυτά τα στοιχεία συλλέγονται στο πλαίσιο της κοινοτικής νομοθεσίας.

1.5 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

22. Οι τριμηνιαίοι χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί της νομισματικής ένωσης (ΧΛΝΕ) ακολουθούν την ολοκληρωμένη προσέγγιση που σκιαγραφείται στο ΕΣΛ 95. Βασιζόμενη σε σχετικά στατιστικά στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ και σε στοιχεία εθνικών χρηματοπιστωτικών λογαριασμών, η ΕΚΤ καταρτίζει τριμηνιαίους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς που καλύπτουν τη ζώνη του ευρώ, προκειμένου να συμπληρώνει τη νομισματική ανάλυση και την έρευνα σε θέματα πολιτικής. Η

ανάπτυξη των χρηματοπιστωτικών λογαριασμών βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη. Μόλις ολοκληρωθούν, θα παρέχουν ένα συνεκτικό σύστημα για την καταγραφή των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ θεσμικών τομέων και μια τριμηνιαία απεικόνιση των ανεξόφλητων υπολοίπων των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων, επιτρέποντας την ολοκληρωμένη ανάλυση των χρηματοοικονομικών επενδύσεων και της χρηματοδότησης. Δεδομένου ότι βασίζονται σε διεθνή στατιστικά λογιστικά πρότυπα, οι τριμηνιαίοι ΧΛΝΕ αποτελούν ένα ισχυρό μέσο για τη διασφάλιση συνέπειας εντός και μεταξύ των τομέων των στατιστικών στοιχείων. Από την άνοιξη του 2007, οι ΧΛΝΕ θα ενοποιηθούν με τους τριμηνιαίους μη χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς που αναπτύσσονται από κοινού από την ΕΚΤ και την Επιτροπή για την παροχή μιας ολοκληρωμένης εικόνας των συναλλαγών και των χρηματοοικονομικών θέσεων των θεσμικών τομέων στη ζώνη του ευρώ. Οι τριμηνιαίοι λογαριασμοί της ζώνης του ευρώ θα αποτελέσουν την κορωνίδα των στατιστικών στοιχείων της ζώνης του ευρώ, καθώς θα συνδέουν τα διαφορετικά στοιχεία μεταξύ τους. Επί του παρόντος, η ολοκλήρωσή τους αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα της ΕΚΤ στον τομέα των στατιστικών στοιχείων.

1.6 Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

23. Τα άρτια συστήματα ανταλλαγής στοιχείων συμβάλλουν στην τήρηση των προθεσμιών και στην ποιότητα. Το σύστημα ανταλλαγής στοιχείων του ΕΣΚΤ λειτουργεί ομαλά και σε μεγάλο βαθμό αυτόματα. Αναποκρίνεται εύκολα σε νέες στατιστικές ανάγκες και εξυπηρετεί την ανταλλαγή νέων στοιχείων κατά τρόπο αποτελεσματικό και συνεπή.

24. Το σύστημα του ΕΣΚΤ χρησιμοποιεί ένα ειδικό τηλεπικοινωνιακό δίκτυο και μια τυποποιημένη μορφή στατιστικών μηνυμάτων – το γενικό στατιστικό μήνυμα για χρονολογικές σειρές (GESMES/TS) – που χρησιμοποιείται επίσης ευρέως για την ανταλλαγή στατιστικών δεδομένων και μετα-δεδομένων (δηλ. πληροφορίες σχετικά με τα δεδομένα) με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τους διεθνείς οργανισμούς. Τα

GESMES/TS (SDMX-EDI) και SDMX-ML (το οποίο αξιοποιεί περισσότερο το διαδίκτυο και άλλες σύγχρονες τεχνολογίες) είναι μηνύματα που βασίζονται στο ίδιο υπόδειγμα. Η διαχείριση και των δύο γίνεται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας σχετικά με την ανταλλαγή στατιστικών δεδομένων και μετα-δεδομένων (SDMX). Την πρωτοβουλία αυτή έχουν αναλάβει ευρωπαϊκοί και διεθνείς οργανισμοί, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ. Στόχος της είναι η προώθηση κοινών προτύπων και βέλτιστων πρακτικών για την ανταλλαγή στατιστικών δεδομένων.

25. Εδώ και καιρό η ΕΚΤ δημοσιεύει στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ στο δικτυακό τόπο της. Μετά από πρόσφατη πρωτοβουλία δημοσιεύει επιπλέον και ένα φάσμα στοιχείων για τις εθνικές συμβολές και συναφή στατιστικά δεδομένα, προκειμένου να μην χρειάζεται οι χρήστες να τα αναζητούν στους δικτυακούς τόπους των ΕθνΚΤ. Τα ίδια στοιχεία, σε συνδυασμό με περιγραφικό υλικό, διατίθενται παράλληλα σε εθνικές γλώσσες στους δικτυακούς τόπους των ΕθνΚΤ.

2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (ΤΩΝ NXI)

2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

26. Το στατιστικό σύστημα για τη ζώνη του ευρώ το οποίο καλύπτει τον τομέα των NXI περιλαμβάνει δύο βασικά στοιχεία: έναν κατάλογο των NXI, όπως ορίζονται για στατιστικούς σκοπούς, και τον καθορισμό των στατιστικών πληροφοριών που υποβάλλουν αυτά τα NXI σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση. Κανονισμοί ορίζουν ποια στοιχεία πρέπει να υποβάλλουν τα NXI στις ΕθνΚΤ. Η κατευθυντήρια γραμμή (ΕΚΤ/2003/2, όπως τροποποιήθηκε) προσδιορίζει το περιεχόμενο, τη μορφή, το χρονοδιάγραμμα, κ.λπ. για τη διαβίβαση των στοιχείων για τα NXI από τις ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ, τα στοιχεία που το ίδιο το Ευρωσύστημα πρέπει να παρέχει σχετικά με τις δραστηριότητές του και άλλες σχετικές πληροφορίες που απαιτεί η ΕΚΤ αλλά δεν καλύπτονται από κανονισμούς.

27. Η μηνιαία ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του τομέα δημιουργίας χρήματος στη ζώνη του ευρώ αποτελεί την πρωταρχική στατιστική υποχρέωση. Ο κανονισμός ΕΚΤ/2001/13, όπως τροποποιήθηκε, σχετικά με την ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του τομέα των NXI παρέχει τη νομική βάση για την απόκτηση αυτών των στοιχείων. Καλύπτει επίσης πρόσθετες πληροφορίες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό των συναλλαγών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ρυθμών νομισματικής επέκτασης. Κατά συνέπεια, η λογιστική κατάσταση των NXI παρέχει τις βασικές συνιστώσες για την κατάρτιση των νομισματικών μεγεθών και των παραγόντων μεταβολής τους για τη ζώνη του ευρώ. Οι λογιστικές καταστάσεις των NXI παρέχουν επίσης τη στατιστική βάση για τον υπολογισμό των ελάχιστων αποθεματικών που υποχρεούνται να τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα.

28. Ένας πρόσθετος κανονισμός (ΕΚΤ/2001/18, όπως τροποποιήθηκε) αφορά τα επιτόκια που καταβάλλουν και χρεώνουν τα πιστωτικά ιδρύματα και ορισμένοι άλλοι φορείς επί συναλλαγών σε ευρώ με νοικοκυριά και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις στη ζώνη του ευρώ.

2.2 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ;

29. Η ΕΚΤ, με τη συνδρομή των ΕθνΚΤ, τηρεί κατάσταση των NXI όπως ορίζονται για στατιστικούς σκοπούς σύμφωνα με τις αρχές ταξινόμησης που παρουσιάζονται παρακάτω. Οι διαδικασίες που προβλέπει η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/2, όπως τροποποιήθηκε, διασφαλίζουν ότι ο κατάλογος των NXI είναι πάντα ενημερωμένος, ακριβής, όσο το δυνατόν πιο ομοιογενής και επαρκώς σταθερός για στατιστικούς σκοπούς. Πρέπει επίσης να ανταποκρίνεται στις χρηματοπιστωτικές καινοτομίες που μπορεί να επηρεάσουν τα χαρακτηριστικά των χρηματοδοτικών μέσων και να παρακινήσουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να μετατοπίσουν το επίκεντρο των δραστηριοτήτων τους. Ο κατάλογος των NXI όπως ορίζονται για στατιστικούς σκοπούς και ο κατάλογος των αντισυμβαλλομένων όπως ορίζονται για τους

σκοπούς της νομισματικής πολιτικής επικαλύπτονται, γεγονός που καθιστά τον κατάλογο των NXI σημαντικό τόσο για λειτουργικούς όσο και για στατιστικούς σκοπούς.

30. Το άρθρο 2.1 του κανονισμού ΕΚΤ/2001/13 ορίζει τα NXI ως εξής: «*πέραν των κεντρικών τραπεζών] στα NXI περιλαμβάνονται τα πιστωτικά ιδρύματα κάτοικοι, όπως ορίζονται στην κοινοτική νομοθεσία, και όλα τα λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κάτοικοι, η δραστηριότητα των οποίων συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή/και στενών υποκατάστατων των καταθέσεων από θεσμικές μονάδες που δεν αποτελούν NXI, και στην για ίδιο λογαριασμό (τουλάχιστον από οικονομική άποψη) χορήγηση πιστώσεων ή/και πραγματοποίηση επενδύσεων σε τίτλους*». Συνεπώς, ο τομέας των NXI περιλαμβάνει, εκτός των κεντρικών τραπεζών, δύο ευρείες ομάδες ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών που είναι κάτοικοι. Πρόκειται για τα πιστωτικά ιδρύματα που ορίζονται στην κοινοτική νομοθεσία (δυνάμει των Τραπεζικών Συντονιστικών Οδηγιών) ως «*επιχειρήσεις, των οποίων η δραστηριότητα συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό (συμπεριλαμβανομένου του προϊόντος της πώλησης τραπεζικών ομολόγων στο κοινό) και στη χορήγηση πιστώσεων για ίδιο λογαριασμό*» και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατοίκους που εμπίπτουν στον ορισμό των NXI εκδίδοντας χρηματοδοτικά μέσα που αποτελούν στενά υποκατάστατα των καταθέσεων.

31. Το αν τα χρηματοδοτικά μέσα θεωρούνται στενά υποκατάστατα των καταθέσεων εξαρτάται από τη ρευστότητά τους, πράγμα που με τη σειρά του συνδυάζει χαρακτηριστικά μεταβιβασιμότητας, μετατρεψιμότητας σε μετρητά ή σε μεταβιβάσιμες καταθέσεις, βεβαιότητας κεφαλαίου και, σε ορισμένες περιπτώσεις, εμπορευσιμότητας. Η διάρκεια μπορεί επίσης να είναι σημαντική. Αυτές οι αρχές ορίζονται στο Παράρτημα I του κανονισμού ΕΚΤ/2001/13.

32. Δεν υπάρχει αγορά με τη συνήθη χρήση του όρου για μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων ανοικτής μορφής (ΟΣΕ). Ωστόσο, οι

επενδυτές μπορούν να γνωρίζουν καθημερινώς τις τιμές των μεριδίων, με βάση τις οποίες έχουν τη δυνατότητα να αποσύρουν κεφάλαια. Ορισμένοι ΟΣΕ, ιδίως ΑΚΧΑ, περιλαμβάνονται στον τομέα των NXI επειδή τα μερίδιά τους θεωρούνται, όσον αφορά τη ρευστότητα, στενά υποκατάστατα των καταθέσεων. Τα ΑΚΧΑ επενδύουν κατά κύριο λόγο σε τραπεζικές καταθέσεις ή χρεόγραφα με μικρή εναπομένουσα διάρκεια και μπορεί να επιδιώκουν απόδοση παρόμοια με τα επιτόκια για τα μέσα της χρηματαγοράς. Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των ΑΚΧΑ ορίζονται στο Παράρτημα I του κανονισμού ΕΚΤ/2001/13.

33. Στο ΕΣΛ 95, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που ταξινομούνται ως NXI διακρίνονται σε δύο επιμέρους τομείς, δηλαδή τις κεντρικές τράπεζες (τομέας S.121 στο ΕΣΛ 95) και σε λοιπά NXI (S.122). Στο τέλος του 2005, ο τομέας των NXI στη ζώνη του ευρώ περιλάμβανε την ΕΚΤ και δώδεκα ΕθνΚΤ, 6.248 πιστωτικά ιδρύματα, 1.645 ΑΚΧΑ και τέσσερα άλλα ιδρύματα. Κατά κανένα τρόπο δεν υποχρεώνονται όλα τα ιδρύματα του τομέα των NXI να εκπληρώνουν το πλήρες φάσμα των στατιστικών υποχρεώσεων. Υπό την προϋπόθεση ότι τα μηνιαία στοιχεία καλύπτουν τουλάχιστον το 95% της συνολικής εθνικής λογιστικής κατάστασης των NXI, οι ΕθνΚΤ μπορούν να εξαιρέσουν τα μικρά NXI από την τακτική υποβολή στοιχείων. Ωστόσο, όλα τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να παρέχουν ορισμένες πληροφορίες σε τριμηνιαία βάση για τους σκοπούς της τήρησης ελάχιστων αποθεματικών και όλα τα NXI πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σε ετήσια βάση προκειμένου να ελέγχεται ότι επιτυγχάνεται η κάλυψη του 95% αλλά και για τους σκοπούς της αναγωγής στο 100%. Οι ΕθνΚΤ μπορούν, εάν επιθυμούν, να συλλέγουν στοιχεία σχετικά με τα επιτόκια των NXI σε δειγματοληπτική βάση, βάσει διαδικασίας που ορίζεται στον κανονισμό ΕΚΤ/2001/18.

2.3 Η ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ

34. Η ενοποιημένη λογιστική κατάσταση παρέχει μηνιαία στοιχεία για τις δραστηριότητες των NXI με αρκετές λεπτομέρειες ώστε να δίνει στην ΕΚΤ μια πλήρη εικόνα των νομισματικών εξελίξεων

στη ζώνη του ευρώ. Η λογιστική κατάσταση είναι ενοποιημένη με την έννοια ότι οι συναλλαγές μεταξύ NXI συμψηφίζονται. Τα νομισματικά στατιστικά στοιχεία που καταρτίζει η ΕΚΤ από αυτά τα στοιχεία συνοψίζονται στην ενότητα 2.5. Τα μηνιαία στοιχεία που υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούνται επίσης για τον υπολογισμό της αντίστοιχης βάσης αποθεματικών.

35. Η ποσότητα χρήματος περιλαμβάνει τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε κυκλοφορία, άλλες νομισματικές υποχρεώσεις των NXI (καταθέσεις και άλλα χρηματοδοτικά μέσα που αποτελούν στενά υποκατάστατα καταθέσεων) και νομισματικές υποχρεώσεις φορέων της κεντρικής κυβέρνησης, όπως το ταχυδρομείο και τα δημόσια ταμεία (οι απαιτήσεις της ΕΚΤ όσον αφορά αυτούς τους φορείς καθορίζονται στο Παράρτημα VII της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2003/2). Τα μεγέθη που αντιστοιχούν στο χρήμα περιλαμβάνουν άλλα στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των NXI τα οποία παρουσιάζονται με χρήσιμο, από αναλυτική άποψη, τρόπο. Η ΕΚΤ καταρτίζει αυτά τα μεγέθη για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τόσο τα ανεξόφλητα ποσά (υπόλοιπα) όσο και τις συναλλαγές.

36. Η ΕΚΤ απαιτεί στατιστικές πληροφορίες με ανάλυση κατά μέσο, διάρκεια, νόμισμα και αντισυμβαλλόμενο. Επειδή διαφορετικές απαιτήσεις υποβολής στοιχείων εφαρμόζονται για το παθητικό και το ενεργητικό, τα δύο σκέλη της λογιστικής κατάστασης εξετάζονται χωριστά παρακάτω.

2.3.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

(α) Παθητικό

37. Οι ακόλουθες αναλύσεις κατά μέσο συλλέγονται σε μηνιαία βάση: νόμισμα σε κυκλοφορία, υποχρεώσεις από καταθέσεις, συμπεριλαμβανομένων υπολοίπων για προπληρωμένες κάρτες, συμφωνίες επαναγοράς (repos), μερίδια ΑΚΧΑ, εκδοθέντα χρεόγραφα, συμπεριλαμβανομένων τίτλων της χρηματαγοράς, κεφάλαιο και αποθεματικά και λοιπά στοιχεία παθητικού. Η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/2 απαιτεί από τις ΕθνΚΤ να παρέχουν στην ΕΚΤ σε εξαμηνιαία βάση μηνιαία στοιχεία σχετικά με

στοιχεία παθητικού σε ηλεκτρονικό χρήμα – στην πράξη όλοι οι εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος στη ζώνη του ευρώ είναι πιστωτικά ιδρύματα. Οι υποχρεώσεις από καταθέσεις αναλύονται περαιτέρω σε καταθέσεις μίας ημέρας, καταθέσεις προθεσμίας και καταθέσεις υπό προειδοποίηση. Τα λοιπά στοιχεία παθητικού περιλαμβάνουν δεδουλευμένους τόκους επί υποχρεώσεων (πρόκειται για μια παρέκκλιση από το ΕΣΛ 95, που συνιστά την ενσωμάτωση των δεδουλευμένων τόκων στην αντίστοιχη κατηγορία μέσων).

38. Η κατανομή κατά αρχική (και όχι εναπομένουσα) διάρκεια μπορεί να παρέχει ένα υποκατάστατο για την ανάλυση κατά μέσο, σε περίπτωση που τα χρηματοδοτικά μέσα δεν είναι πλήρως συγκρίσιμα σε όλες τις αγορές. Η κατανομή κατά διάρκεια (ή κατά περίοδο προειδοποίησης) στα μηνιαία στατιστικά στοιχεία βασίζεται στα όρια του ενός και των δύο ετών κατά την έκδοση για τις καταθέσεις προθεσμίας και της περιόδου προειδοποίησης τριών μηνών και (βάσει εθελοντικής υποβολής) δύο ετών για τις καταθέσεις υπό προειδοποίηση. Οι μη μεταβιβάσιμες καταθέσεις όψεως (αποταμιευτικές καταθέσεις όψεως) συμπεριλαμβάνονται στη ζώνη «έως τρεις μήνες». Οι συμφωνίες επαναγοράς (που συνήθως είναι πολύ βραχυπρόθεσμα μέσα, βασισμένα κατά κανόνα σε συμφωνία για περίοδο μικρότερη των τριών μηνών) δεν αναλύονται κατά διάρκεια. Η ανάλυση κατά διάρκεια για τα χρεόγραφα που εκδίδουν τα NXI (συμπεριλαμβανομένων τίτλων της χρηματαγοράς) βασίζεται στα όρια του ενός και των δύο ετών. Δεν γίνεται ανάλυση κατά διάρκεια για τα μερίδια των ΑΚΧΑ, καθώς η έννοια αυτή δεν έχει σημασία στην περίπτωση τους.

(β) Στοιχεία ενεργητικού

39. Τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχουν τα NXI αναλύονται σε μηνιαία βάση σε μετρητά, δάνεια, τίτλους εκτός μετοχών, συμπεριλαμβανομένων τίτλων της χρηματαγοράς, μερίδια ΑΚΧΑ, μετοχές και λοιπές συμμετοχές, πάγια στοιχεία ενεργητικού και λοιπά στοιχεία ενεργητικού, που περιλαμβάνουν δεδουλευμένους τόκους επί απαιτήσεων. Η ανάλυση κατά αρχική διάρκεια απαιτείται για τα δάνεια (με όρια το ένα και τα πέντε έτη) και για τα χρεόγραφα που κατέχουν τα NXI (με όρια το ένα και τα δύο έτη).

2.3.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

40. Για όλα τα σχετικά υπόλοιπα των στοιχείων της λογιστικής κατάστασης πρέπει να παρέχονται χωριστά στοιχεία για αυτά που εκφράζονται σε ευρώ και για αυτά που εκφράζονται σε άλλα νομίσματα. Οι τριμηνιαίες πληροφορίες που προσδιορίζουν τα βασικά ξένα νομίσματα μεμονωμένα χρησιμοποιούνται για την αφαίρεση της επίδρασης των συναλλαγματικών μεταβολών από τα στοιχεία ροών – βλ. παρακάτω.

2.3.3 ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

41. Οι αντισυμβαλλόμενοι στη ζώνη του ευρώ αναγνωρίζονται από τον κατάλογο των NXI (αν είναι NXI) ή σύμφωνα με τις οδηγίες της EKT (που είναι σύμφωνες με το ΕΣΛ 95). Και στις δύο περιπτώσεις, γίνεται διάκριση στη μηνιαία λογιστική κατάσταση των NXI μεταξύ αντισυμβαλλομένων που είναι εγκατεστημένοι στο ίδιο κράτος μέλος με το NXI που υποβάλλει στοιχεία και αντισυμβαλλομένων που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο σημείο της ζώνης του ευρώ. Τα νομισματικά μέσα που κατέχουν τα ίδια τα NXI (S.121 και S.122 στο ΕΣΛ 95), η κεντρική κυβέρνηση (S.1311) και οι μη κάτοικοι της ζώνης του ευρώ δεν συνυπολογίζονται στα νομισματικά μεγέθη της EKT και πρέπει να εξατομικεύονται προκειμένου να απομονώνονται τα ποσά που έχουν στην κατοχή τους οι τομείς διακράτησης χρήματος. Εφόσον σημαντικό ενδιαφέρον αποδίδεται στους μεμονωμένους τομείς διακράτησης χρήματος για τους σκοπούς της ανάλυσης, τα NXI παρέχουν μηνιαία ανάλυση των υποχρεώσεων από καταθέσεις όπου προσδιορίζεται ποιες υποχρεώσεις κατέχουν η γενική κυβέρνηση εκτός της κεντρικής κυβέρνησης (S.1312, S.1313 και S.1314), οι μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (S.11), οι ΛΕΧΟ (S.123, συμπεριλαμβανομένων των επικουρικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και φορέων, S.124), οι ασφαλιστικές εταιρίες και ταμεία συντάξεων (S.125) και τα νοικοκυριά (S.14, συμπεριλαμβανομένων μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, S.15). Τα δάνεια των NXI αναλύονται σε μηνιαία βάση σε δάνεια προς τη γενική κυβέρνηση και δάνεια προς τους άλλους τομείς που απαριθμούνται παραπάνω, με μια περαιτέρω διάκριση των δανείων προς νοικοκυριά σε καταναλωτική πίστη, δάνεια για αγορά κατοικίας και άλλα δάνεια. Αυτή

η λεπτομερής ανάλυση κατά τομέα των αντισυμβαλλομένων στα μηνιαία στατιστικά στοιχεία, η οποία περιλαμβάνει και αναλύσεις κατά διάρκεια και νόμισμα, όπου κρίνεται αναγκαίο, αποτελεί απαίτηση που θεσπίστηκε με τον κανονισμό EKT/2001/13. Στις κατηγορίες των καταθέσεων προθεσμίας άνω των δύο ετών και των καταθέσεων υπό προειδοποίηση άνω των δύο ετών, καθώς και των συμφωνιών επαναγοράς, πρόσθετες διακρίσεις γίνονται μεταξύ υποχρεώσεων έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων, άλλων αντισυμβαλλομένων των NXI και της κεντρικής κυβέρνησης, για τους σκοπούς του συστήματος ελάχιστων αποθεματικών.

2.3.4 ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΜΕ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥΣ

42. Η κατάρτιση νομισματικών στατιστικών στοιχείων για τη ζώνη του ευρώ και ο υπολογισμός της βάσης των αποθεματικών των πιστωτικών ιδρυμάτων απαιτούν ορισμένους συσχετισμούς μεταξύ μέσων, διάρκειας, νομισμάτων και αντισυμβαλλομένων σε μηνιαία βάση. Οι περισσότερες λεπτομέρειες απαιτούνται για αντισυμβαλλομένους που είναι μέρος του τομέα διακράτησης χρήματος. Οι αναλύσεις των θέσεων έναντι άλλων NXI αναγνωρίζονται μόνο εφόσον χρειάζονται για τον συμψηφισμό των υπολοίπων μεταξύ NXI ή για τον υπολογισμό της βάσης των αποθεματικών. Επίσης για τους σκοπούς της βάσης των αποθεματικών, απαιτούνται οι αναλύσεις των θέσεων έναντι μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ για καταθέσεις προθεσμίας άνω των δύο ετών, για καταθέσεις υπό προειδοποίηση άνω των δύο ετών και για συμφωνίες επαναγοράς. Η ανάλυση κατά διάρκεια ενός έτους για καταθέσεις που τηρούν μη κάτοικοι είναι αναγκαία για τους σκοπούς του ισοζυγίου πληρωμών.

2.3.5 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

43. Ένα χρηματοπιστωτικό παράγωγο είναι ένα χρηματοδοτικό μέσο που συνδέεται με άλλο χρηματοδοτικό μέσο ή δείκτη ή βασικό εμπόρευμα, δίνοντας τη δυνατότητα σε συγκεκριμένους κινδύνους (μεταβολών των επιτοκίων ή των συναλλαγματικών ισοτιμιών ή των τιμών ή της πιστοληπτικής επιφάνειας, για παράδειγμα) να

αποτελούν οι ίδιοι αντικείμενο διαπραγμάτευσης στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Το ΕΣΛ 95 απαιτεί οι θέσεις σε χρηματοπιστωτικά παράγωγα να καταγράφονται εάν έχουν αγοραία αξία ή αν μπορούν να αντισταθμιστούν στην αγορά, δηλ. αν ένα μέρος της σύμβασης μπορεί πράγματι να την αντιστρέψει συνάπτοντας άλλη σύμβαση με αντίθετο αποτέλεσμα. Η τρέχουσα αγοραία τιμή ενός παραγώγου αντιπροσωπεύει την αξία της απαίτησης του ενός συμβαλλόμενου έναντι του άλλου. Αυτή η αξία καταγράφεται στα στατιστικά στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των NXI, αν ένα NXI αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης. Δεν έχει σημασία αν η απαίτηση μετατοπίζεται από το ένα μέρος στο άλλο στη διάρκεια ζωής της σύμβασης ή αν η αγοραία αξία είναι μηδενική ή όχι – όπως συμβαίνει στην έναρξη μιας συμφωνίας ανταλλαγής και σε περίπτωση συνεχούς προσαρμογής ενός μεταβλητού περιθωρίου. Κατά συνέπεια, τα παράγωγα καταγράφονται στη λογιστική κατάσταση των NXI σε ακαθάριστη βάση και στην αγοραία τους αξία εκτός αν οι εθνικοί λογιστικοί κανόνες απαιτούν την καταγραφή εκτός λογιστικής κατάστασης. Ταξινομούνται στα «λοιπά στοιχεία ενεργητικού» αν έχουν θετική αξία για το NXI που υποβάλλει στοιχεία, ή στα «λοιπά στοιχεία παθητικού» αν έχουν αρνητική αξία, χωρίς να δίνονται περαιτέρω πληροφορίες. Εφόσον αντανακλούν θέσεις έναντι μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ, καταγράφονται επίσης στο ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση – βλ. την ενότητα 6 παρακάτω.

44. Για στατιστικούς σκοπούς, ένα παράγωγο αντιμετωπίζεται ως χωριστό χρηματοδοτικό μέσο από το αντίστοιχο μέσο στο οποίο βασίζεται η σύμβαση. Έτσι, οι θέσεις που αφορούν παράγωγα και καταγράφονται στη λογιστική κατάσταση των NXI δεν αποκάλυπτουν το υποκείμενο χρηματοδοτικό μέσο, ούτε καταγράφουν το ονομαστικό ποσό για το οποίο συνήφθη η σύμβαση. Η ΕΚΤ αποκτά αυτές τις πληροφορίες κυρίως από τακτικές έρευνες της ΤΔΔ για την παγκόσμια δραστηριότητα σχετικά με παράγωγα.

2.3.6 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΡΟΩΝ (Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ)

45. Τα NXI καταγράφουν τις υποχρεώσεις από καταθέσεις και τις απαιτήσεις με τη μορφή δανείων σε ονομαστική αξία (πρόκειται για σαφή απαίτηση του κανονισμού ΕΚΤ/2004/21 που τροποποιεί τον κανονισμό ΕΚΤ/2001/13, αν και δεν είναι αναγκαίο να εφαρμόζεται σε εξαγορασθέντα δάνεια ή σε δάνεια έναντι των οποίων τα NXI έχουν σχηματίσει προβλέψεις). Τα στοιχεία που καταγράφονται σε ονομαστική αξία, αν εκφράζονται σε ευρώ, δεν θα σημειώσουν μεταβολές από αποτίμηση. Διαφορετικά, οι μεταβολές των ανεξόφλητων υπολοίπων της λογιστικής κατάστασης θα αντανακλούν την επίδραση των μεταβολών από αποτίμηση και τις επανακατηγοριοποιήσεις, καθώς και τις συναλλαγές. Η ΕΚΤ επιδιώκει να απομονώσει τις συναλλαγές («ροές») στη διάρκεια του μήνα αναγνωρίζοντας και αφαιρώντας την επίδραση των αναπροσαρμογών και των επανακατηγοριοποιήσεων, και υπολογίζει τους ρυθμούς αύξησης των στοιχείων της λογιστικής κατάστασης των NXI, των νομισματικών μεγθών και ορισμένων παραγόντων μεταβολής από τις συναλλαγές. Ο ακριβής τρόπος με τον οποίο γίνεται αυτό εξηγείται στις τεχνικές σημειώσεις στην ενότητα των στατιστικών στοιχείων της ζώνης του ευρώ στο Μηνιαίο Δελτίο της ΕΚΤ. Οι προσαρμογές αντιστοιχούν στις «λοιπές [δηλ. πέραν των συναλλαγών] μεταβολές των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού» στο παγκόσμιο Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ 93) και στο ΕΣΛ 95· και οι προσαρμοσμένες ροές βάσει των οποίων υπολογίζονται οι ρυθμοί αύξησης αντιστοιχούν στις «συναλλαγές» στο ΣΕΛ 93 και το ΕΣΛ 95. Μια καινοτομία που θεσπίστηκε με τον κανονισμό ΕΚΤ/2001/13 ήταν η υποχρέωση που επιβάλλεται στους φορείς παροχής στοιχείων να υποβάλλουν ορισμένα δεδομένα σχετικά με μεταβολές από αποτίμηση, ώστε να επιτρέπουν τον ακριβέστερο υπολογισμό των ροών· πρωτίτερα, η ΕΚΤ βασιζόταν σε εκτιμήσεις που παρείχαν οι ΕθνΚΤ. Έτσι, εκτός από τις πληροφορίες για τα ανεξόφλητα υπόλοιπα στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, η ενοποιημένη λογιστική κατάσταση παρέχει μηνιαίες πληροφορίες σχετικά με μεταβολές από

αποτίμηση και ορισμένες άλλες προσαρμογές όπως διαγραφές δανείων. Η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/2 (Παράρτημα ΧΙΙ) απαιτεί από τις ΕθνΚΤ να παρέχουν όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για την τιτλοποίηση δανείων και τη μεταβίβαση δανείων σε τρίτα μέρη με άλλους τρόπους εκ μέρους των ΝΧΙ.

2.3.7 ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

46. ΗΕΚΤ λαμβάνει από τις ΕθνΚΤ συγκεντρωτικές μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις που καλύπτουν τις θέσεις των ΝΧΙ σε κάθε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ μέχρι το τέλος των εργασιών της 15^{ης} εργάσιμης ημέρας μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν τα στοιχεία. Οι ΕθνΚΤ μεριμνούν ώστε να λαμβάνουν στοιχεία από τα ιδρύματα υποβολής στοιχείων έγκαιρα για την τήρηση αυτής της προθεσμίας. Τα συγκεντρωτικά μεγέθη της ζώνης του ευρώ, τα οποία συμπεριλαμβάνουν τα μηνιαία νομισματικά μεγέθη από τη λογιστική κατάσταση των ΝΧΙ, δημοσιεύονται πρώτα μέσω ηλεκτρονικών πληροφοριακών δικτύων τη 19^η ημέρα μετά το τέλος του μήνα τον οποίον αφορούν.

2.4 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ

47. Ορισμένα στοιχεία δεν είναι σημαντικά για την κατάρτιση των νομισματικών μεγεθών της ζώνης του ευρώ, αλλά είναι αναγκαία για την περαιτέρω ανάλυση των νομισματικών εξελίξεων ή για άλλους στατιστικούς σκοπούς, όπως η κατάρτιση των χρηματοπιστωτικών λογαριασμών. Τα τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία της λογιστικής κατάστασης εξυπηρετούν αυτούς τους σκοπούς.

48. Οι τριμηνιαίες αναλύσεις παρέχονται μόνο για βασικά στοιχεία της συγκεντρωτικής λογιστικής κατάστασης. Η ΕΚΤ μπορεί να επιτρέψει κάποια ευελιξία ως προς τον απαιτούμενο βαθμό λεπτομέρειας των τριμηνιαίων στοιχείων εάν μπορεί να αποδειχθεί από τα στοιχεία που συλλέγονται σε μεγαλύτερο βαθμό συγκέντρωσης ότι τα σχετικά στοιχεία είναι απίθανο να είναι σημαντικά.

2.4.1 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

49. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η τριμηνιαία παρακολούθηση της διάρθρωσης κατά διάρκεια των συνολικών πιστώσεων (δάνεια και τίτλοι) των ΝΧΙ, τα δάνεια προς τη γενική κυβέρνηση πέραν της κεντρικής κυβέρνησης αναλύονται κατά αρχική διάρκεια με βάση τα όρια του ενός και των πέντε ετών και οι διακρατούμενοι τίτλοι που εκδίδονται από αυτούς τους φορείς χωρίζονται κατά αρχική διάρκεια με βάση το όριο του ενός έτους· και τα δύο στοιχεία συσχετίζονται σε ανάλυση κατά υποτομείς της γενικής κυβέρνησης πέραν της κεντρικής κυβέρνησης. Τα διακρατούμενα χρεόγραφα που εκδίδουν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εκτός του τομέα των ΝΧΙ και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις αναλύονται κατά επιμέρους τομέα και αρχική διάρκεια (με όριο το ένα έτος). Οι εκδότες μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων που κατέχουν τα ΝΧΙ αναλύονται τριμηνιαίως στους ακόλουθους υποτομείς: μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (S.11), ΛΕΧΟ (S.123, συμπεριλαμβανομένων επικουρικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και φορέων, S.124), και ασφαλιστικές εταιρίες και ταμεία συντάξεων (S.125). Τα ΝΧΙ παρέχουν επίσης τριμηνιαία ανάλυση των δανείων τους προς την κεντρική κυβέρνηση και των χρεογράφων που κατέχουν και που έχουν εκδώσει φορείς της κεντρικής κυβέρνησης, χωρίς περαιτέρω ανάλυση (στα μηνιαία στατιστικά στοιχεία, οι πιστώσεις των ΝΧΙ προς την κεντρική κυβέρνηση δεν εμφανίζεται χωριστά εντός των πιστώσεων προς τη γενική κυβέρνηση).

2.4.2 ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

50. Οι υποχρεώσεις από καταθέσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης πέραν της κεντρικής κυβέρνησης αναλύονται κατά υποτομείς (δηλ. κυβέρνηση κρατιδίων ομοσπονδιακών κρατών, S.1312, τοπική αυτοδιοίκηση, S.1313 και οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, S.1314).

2.4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

51. Για τις υποχρεώσεις από καταθέσεις, τα δάνεια και τους διακρατούμενους τίτλους (που περιλαμβάνουν τίτλους εκτός μετοχών, μερίδια ΑΚΧΑ και μετοχές και λοιπές συμμετοχές), τα ΝΧΙ παρέχουν τριμηνιαία ανάλυση κατά χώρα αντισυμβαλλομένου (χώρα της οποίας είναι κάτοικος ο εκδότης στην περίπτωση των τίτλων). Για τις καταθέσεις, τα δάνεια και τα χρεόγραφα, υπάρχει περαιτέρω ανάλυση ανάλογα με το αν ο αντισυμβαλλόμενος είναι ΝΧΙ ή όχι. Ο κανονισμός ΕΚΤ/2003/10 τροποποιεί τον κανονισμό ΕΚΤ/2001/13 ώστε να επεκτείνει αυτή την αντιμετώπιση στα δέκα νέα κράτη μέλη αν τα ΝΧΙ της ζώνης του ευρώ διενεργούν σημαντικές συναλλαγές με αυτά.

2.4.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑ

52. Ορισμένες αναλύσεις των θέσεων των ΝΧΙ κατά μεμονωμένο νόμισμα απαιτούνται για να επιτρέψουν την προσαρμογή των στατιστικών στοιχείων ροών για μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Τα βασικά στοιχεία της λογιστικής κατάστασης αναλύονται τριμηνιαίως στα νομίσματα των μη συμμετεχόντων κρατών μελών της ΕΕ και τα σημαντικότερα διεθνή νομίσματα (δολάριο ΗΠΑ, γιεν Ιαπωνίας και φράγκο Ελβετίας). Ο κανονισμός ΕΚΤ/2003/10 τροποποιεί τον κανονισμό ΕΚΤ/2001/13 ώστε να καλύπτει τα νομίσματα των δέκα νέων κρατών μελών αν τα ΝΧΙ της ζώνης του ευρώ διενεργούν σημαντικό όγκο συναλλαγών με αυτά. Οι πιο πρόσφατες τριμηνιαίες πληροφορίες για τα μερίδια των νομισμάτων χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των μηνιαίων στατιστικών στοιχείων μέχρι να καταστεί διαθέσιμη η επόμενη σειρά τριμηνιαίων στοιχείων.

2.4.5 ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

53. Μια περιορισμένη ανάλυση κατά τομέα απαιτείται για θέσεις έναντι αντισυμβαλλομένων εκτός της ζώνης του ευρώ (δηλ. άλλων κρατών μελών της ΕΕ και του υπόλοιπου κόσμου), η οποία κάνει διάκριση μόνο μεταξύ θέσεων έναντι τραπεζών (ή ΝΧΙ στις χώρες της ΕΕ εκτός της

ζώνης του ευρώ) και μη τράπεζες, τομέας ο οποίος διακρίνεται περαιτέρω σε γενική κυβέρνηση και λοιπούς. Η ταξινόμηση κατά τομέα σύμφωνα με το ΣΕΛ 93 εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που δεν ισχύει το ΕΣΛ 95. Αυτά τα στοιχεία απαιτούνται κυρίως για τους σκοπούς του ισοζυγίου πληρωμών.

2.4.6 ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

54. Τα τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία διαβιβάζονται από τις ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ μέχρι το τέλος των εργασιών της 28^η εργάσιμης ημέρας μετά το τέλος του τριμήνου που αφορούν τα εν λόγω στοιχεία. Οι ΕθνΚΤ μεριμνούν ώστε να λαμβάνουν τα στοιχεία από τα ιδρύματα παροχής στοιχείων έγκαιρα για την τήρηση αυτής της προθεσμίας. Τα αποτελέσματα δημοσιεύονται στο επόμενο Μηνιαίο Δελτίο της ΕΚΤ.

2.4.7 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΓΙΑ ΣΕΙΡΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΕ ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ

55. Εκτός από τις προαναφερόμενες πληροφορίες για τα νομίσματα, οι πληροφορίες που απαιτούνται για τον υπολογισμό των συναλλαγών βάσει των ανεξόφλητων υπολοίπων της λογιστικής κατάστασης και για τον υπολογισμό των ρυθμών αύξησης υποβάλλονται ή γίνονται με άλλο τρόπο διαθέσιμες σε μηνιαία βάση. Σε περίπτωση που πληρέστερες αναλύσεις των στοιχείων της λογιστικής κατάστασης υποβάλλονται μόνο σε τριμηνιαία βάση, οι ροές και οι ρυθμοί αύξησης υπολογίζονται με τη χρήση προσαρμογών βάσει των πιο συγκεντρωτικών μηνιαίων στοιχείων.

2.5 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ

56. Χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των ΝΧΙ και πρόσθετες πληροφορίες που παρέχουν οι ΕθνΚΤ βάσει της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2003/2, όπως τροποποιήθηκε, η ΕΚΤ κατάρτιζε μηνιαία στατιστικά στοιχεία για τα νομισματικά μεγέθη και τους παράγοντες μεταβολής τους. Περιλαμβάνονται στοιχεία σε ξένο νόμισμα όπως και στοιχεία σε ευρώ. Τα νομισματικά μεγέθη περιλαμβάνουν ορισμένες υποχρεώσεις των ΝΧΙ και ορισμένων φορέων της κεντρικής κυβέρνησης έναντι κατοίκων της ζώνης του ευρώ, εκτός της κεντρικής κυβέρνησης και

των NXI. Το M1 περιλαμβάνει νόμισμα σε κυκλοφορία και καταθέσεις μίας ημέρας· το M2 είναι το άθροισμα του M1, καταθέσεις προθεσμίας έως δύο ετών και καταθέσεις υπό προειδοποίηση έως τριών μηνών· το M3 είναι το σύνολο του M2, συμφωνίες επαναγοράς (εφόσον αντιστοιχούν σε υποχρεώσεις στις λογιστικές καταστάσεις των NXI), μερίδια ΑΚΧΑ και χρεόγραφα, συμπεριλαμβανομένων τίτλων της χρηματαγοράς, που εκδίδονται από NXI με διάρκεια έως δύο ετών. Η ανάλυση κατά διάρκεια βασίζονται στην αρχική διάρκεια. Επίσης, διατίθεται ανάλυση των καταθέσεων κατά τομέα. Οι παράγοντες μεταβολής του M3 είναι οι άλλες συνιστώσες της ενοποιημένης λογιστικής κατάστασης των NXI αφού αναταξινομηθούν κατά τρόπο ώστε να εξυπηρετείται η ανάλυση. Οι βασικοί παράγοντες μεταβολής είναι οι πιστώσεις των NXI προς τη γενική κυβέρνηση και λοιπούς κατοίκους της ζώνης του ευρώ, οι καθαρές εξωτερικές απαιτήσεις των NXI και οι πιο μακροπρόθεσμες (μη νομισματικές) χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Αν όλοι οι άλλοι παράγοντες παραμένουν σταθεροί, οι αυξήσεις των πιστώσεων και των απαιτήσεων έναντι του εξωτερικού προκαλούν άνοδο του M3, ενώ η αύξηση των μη νομισματικών υποχρεώσεων μειώνει το M3. Όπως αναφέρεται παραπάνω, η ΕΚΤ υπολογίζει τους ρυθμούς αύξησης των νομισματικών μεγεθών και των παραγόντων μεταβολής τους βάσει διορθωμένων ροών, που λαμβάνουν υπόψη μεταβολές λόγω ταξινόμησης και αποτίμησης, και όχι βάσει των ανεξόφλητων υπολοίπων. Εκτιμήσεις για τα βασικά νομισματικά μεγέθη διατίθενται από το 1980 και για τα δάνεια των NXI από το 1983.

2.6 ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΤΩΝ NXI

57. Η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ επηρεάζει τη συμπεριφορά των οικονομικών παραγόντων στη ζώνη του ευρώ εν μέρει μέσω μεταβολών των επιτοκίων των NXI. Αυτές οι μεταβολές επιτοκίων επηρεάζουν το κόστος δανεισμού και την απόδοση των τοκοφόρων συνιστωσών του χρήματος και, ως εκ τούτου, την ποσότητα χρήματος την οποία οι άνθρωποι επιθυμούν να έχουν στην κατοχή τους καθώς και τη σύνθεσή της. Με δεδομένη τη σπουδαιότητα των NXI στη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση στη ζώνη του ευρώ, τα τραπεζικά

επιτόκια ασκούν σημαντική επίδραση στο εισόδημα και τις δαπάνες των μη χρηματοπιστωτικών τομέων. Τα περιθώρια μεταξύ των επιτοκίων για τη λήψη και τη χορήγηση δανείων έχουν επίσης σημασία για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και για διαρθρωτικά τραπεζικά ζητήματα.

58. Στο παρελθόν, η ΕΚΤ κατάρτιζε στατιστικά στοιχεία για τα επιτόκια που καταβάλλουν και χρεώνουν οι τράπεζες με βάση γενικά συγκρίσιμα αλλά όχι εναρμονισμένα στοιχεία για δέκα κατηγορίες καταθέσεων και δανείων που παρείχαν οι ΕθνΚΤ από υφιστάμενες εθνικές πηγές.

59. Ο κανονισμός ΕΚΤ/2001/18 απαιτεί τώρα από τα πιστωτικά ιδρύματα και ορισμένα άλλα NXI (αλλά όχι κεντρικές τράπεζες ή ΑΚΧΑ) να υποβάλλουν μηνιαίως τα επιτόκια που καταβάλλουν και χρεώνουν σε 45 κατηγορίες μέσων – 31 που καλύπτουν νέες δραστηριότητες και 14 που καλύπτουν ανεξόφλητα ποσά. Αν και μπορεί να δείχνουν ένα βαθμό αδράνειας, τα μηνιαία στοιχεία για τα ανεξόφλητα ποσά είναι αναγκαία γιατί τα επιτόκια επί νέων δραστηριοτήτων δεν αντανακλούν τις αλλαγές των επιτοκίων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου των μέσων κυμαινόμενου επιτοκίου. Τα στοιχεία αφορούν συναλλαγές σε ευρώ με νοικοκυριά (S.14, συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, S.15 στο ΕΣΛ 95) και με μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (S.11) που είναι κάτοικοι της ζώνης του ευρώ. Όπου κρίνεται σημαντικό, τα επιτόκια για συναλλαγές με καθέναν από τους δύο τομείς παρέχονται χωριστά. Οι κατηγορίες μέσων αφορούν στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των NXI και για αυτό είναι σαφώς καθορισμένες.

60. Για καθεμία από αυτές τις κατηγορίες μέσων, τα πιστωτικά ιδρύματα παρέχουν στοιχεία για το επιτόκιο που συμφωνείται με το νοικοκυριό ή τη μη χρηματοπιστωτική επιχείρηση, που αναφέρεται ως ετήσιο ποσοστό. Πρέπει να ενσωματώνει όλες τις πληρωμές τόκων επί καταθέσεων και δανείων, αλλά καμία άλλη επιβάρυνση. Προκειμένου να παρακολουθούνται τα λοιπά έξοδα (εκτός τόκων) για την καταναλωτική πίστη και τα δάνεια σε

νοικοκυριά για αγορά κατοικίας, συλλέγεται επιπλέον το συνολικό ετήσιο ποσοστό επιβάρυνσης, εκφρασμένο σε εκατοστιαίες μονάδες, όπως ορίζεται στην κοινοτική νομοθεσία για την καταναλωτική πίστη. Οι επιβαρύνσεις εκτός των τόκων έχουν σημασία για τους εθνικούς λογαριασμούς καθώς και για τις συνθήκες στην τραπεζική αγορά.

61. Τα στοιχεία της λογιστικής κατάστασης χρησιμοποιούνται για τη στάθμιση των επιτοκίων επί ανεξόφλητων ποσών. Τα επιτόκια για νέες συναλλαγές υπολογίζονται συγκεντρωτικά με τη χρήση, ως σταθμίσεων, πληροφοριών για τον όγκο των νέων συναλλαγών οι οποίες παρέχονται για το σκοπό αυτό. Για καταθέσεις μίας ημέρας, καταθέσεις υπό προειδοποίηση και υπεραναλήψεις, οι «νέες συναλλαγές» αποτελούνται από το ανεξόφλητο υπόλοιπο, επί του οποίου τα επιτόκια μπορούν να αλλάξουν ανά πάσα στιγμή. Τα επιτόκια επί ανεξόφλητων ποσών μπορεί να είναι επιτόκια που καταβάλλονται ή χρεώνονται στο τέλος του μήνα, ή μπορεί να υπολογίζονται με τη διαίρεση του δεδουλευμένου τόκου στη διάρκεια του μήνα διά το μέσο ποσό των καταθέσεων ή δανείων που εκκρεμούν τον ίδιο μήνα.

62. Οι ΕθνΚΤ μπορούν να επιλέξουν να συλλέγουν στοιχεία για τα επιτόκια από ένα δείγμα πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως ορίζεται στον κανονισμό ΕΚΤ/2001/18. Δεν αποκλείουν, όπως έχουν τη δυνατότητα στην περίπτωση των στατιστικών στοιχείων για τη λογιστική κατάσταση των ΝΧΙ, τα μικρά πιστωτικά ιδρύματα συνολικά, επειδή τα μικρά πιστωτικά ιδρύματα μπορεί να είναι σημαντικά σε ορισμένους τομείς δραστηριότητων.

63. Ο σκοπός της κατάρτισης αυτών των στοιχείων είναι να επιτραπεί όσο το δυνατόν περισσότερο η διενέργεια της ανάλυσης των στατιστικών στοιχείων της λογιστικής κατάστασης των ΝΧΙ, των νομισματικών μεγεθών και των επιτοκίων των ΝΧΙ στα πλαίσια της προετοιμασίας για την πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε μήνα. Για να αποφευχθεί άσκοπη πίεση στους φορείς παροχής στοιχείων και τις ΕθνΚΤ, ο κανονισμός απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να υποβάλλουν στοιχεία για τα επιτόκια στις ΕθνΚΤ

ώστε οι ΕθνΚΤ να μπορούν να παραδώσουν τα εθνικά συγκεντρωτικά στοιχεία στην ΕΚΤ μέχρι τη 19^η εργάσιμη ημέρα μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν. Τα στοιχεία για τα επιτόκια δημοσιεύονται σε δελτίο Τύπου περίπου έξι εβδομάδες μετά το μήνα τον οποίο αφορούν. Τα μηνιαία στοιχεία που παράγονται σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΚΤ/2001/18 διατίθενται από την αρχή του 2003.

2.7 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΣΕ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

64. Το άρθρο 3.3 του Καταστατικού υποχρεώνει το ΕΣΚΤ να συμβάλλει στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ένα σχετικό ζήτημα για το οποίο η ΕΚΤ δείχνει θερμό ενδιαφέρον είναι οι διαρθρωτικές εξελίξεις στον τραπεζικό κλάδο και, γενικότερα, στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές. Τα νομισματικά και τραπεζικά στατιστικά στοιχεία (στατιστικά στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των ΝΧΙ και τα στοιχεία για τα επιτόκια) αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών για τους σκοπούς αυτούς. Τα συγκεντρωτικά εποπτικά στοιχεία που παρέχουν οι εθνικές αρχές εποπτείας (στοιχεία ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσης, στοιχεία φερεγγυότητας, κ.λπ.), όταν είναι διαθέσιμα, χρησιμοποιούνται επίσης, μαζί με τα αποτελέσματα της έρευνας της ΕΚΤ για το δανεισμό που περιλαμβάνει ερωτήσεις για τα πιστοληπτικά κριτήρια. Εφόσον η χρηματοπιστωτική σταθερότητα υπόκειται σε σειρά επιδράσεων, τα στατιστικά στοιχεία για τις αγορές τίτλων, οι χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί – ιδίως οι πληροφορίες της λογιστικής κατάστασης – τα στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών και τα οικονομικά στατιστικά στοιχεία γενικότερα μπορεί επίσης να είναι χρήσιμα. Για τους σκοπούς της προληπτικής εποπτείας σε μακροοικονομικό επίπεδο, ορισμένα στοιχεία της λογιστικής κατάστασης μόνο για τα πιστωτικά ιδρύματα συλλέγονται εφόσον υπάρχει ουσιαστική διαφορά σε ένα κράτος μέλος μεταξύ του τομέα των ΝΧΙ συνολικά και του υποτομέα των πιστωτικών ιδρυμάτων. Τα παραρτήματα V και VI της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2003/2, όπως τροποποιήθηκε από την κατευθυντήρια γραμμή

EKT/2005/4, αφορούν στοιχεία της λογιστικής κατάστασης όσον αφορά πιστωτικά ιδρύματα για τους σκοπούς της ανάλυσης της προληπτικής εποπτείας σε μακροοικονομικό επίπεδο και τα απαιτούμενα ετήσια στοιχεία (που περιλαμβάνουν συνολικά 29 σειρές, οι οποίες δεν αναφέρονται όλες σε NXI) για την ανάλυση των διαρθρωτικών εξελίξεων.

65. Τα στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των NXI συμβάλλουν επίσης στην παρακολούθηση από την EKT του διεθνούς ρόλου του ευρώ (ιδίως τα στοιχεία για τις συναλλαγές των NXI σε ευρώ με μη κατοίκους της ζώνης του ευρώ). Τα στατιστικά στοιχεία για το διεθνή ρόλο του ευρώ εξετάζονται στην ενότητα 8 παρακάτω.

3 ΑΛΛΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

66. Εκτός από την ενοποιημένη λογιστική κατάσταση των NXI και τα σχετικά στατιστικά στοιχεία, διάφορα άλλα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τη χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση έχουν μεγάλη σημασία για τους σκοπούς της νομισματικής πολιτικής.

3.1 ΜΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΙ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

67. Ο υποτομέας των «λοιπών» (μη νομισματικών) ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών (ΛΕΧΟ) αποτελείται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που ασκούν κατά κύριο λόγο χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση αλλά δεν πληρούν τον ορισμό των NXI και δεν είναι ασφαλιστικές εταιρίες ή ταμεία συντάξεων. Στο ΕΣΛ 95 αποτελούν τον υποτομέα S.123.

68. Τα στοιχεία για τους ΛΕΧΟ είναι αναγκαία, μαζί με τα στατιστικά στοιχεία των NXI, για να παράσχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης στη ζώνη του ευρώ. Οι πληροφορίες μπορεί διαφορετικά να καθούν λόγω της μεταφοράς στοιχείων ενεργητικού

και παθητικού από τον τομέα των NXI στον τομέα των ΛΕΧΟ. Η EKT επίσης πρέπει να παρακολουθεί τους ΛΕΧΟ με σκοπό τη διατήρηση του καταλόγου των NXI εφόσον, όπως ορίζει ο κανονισμός EKT/2001/13 στο παράρτημα I, τμήμα 1.1, η χρηματοπιστωτική καινοτομία μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά των χρηματοδοτικών μέσων και να οδηγήσει τις χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις να μετατοπίσουν το επίκεντρο των δραστηριοτήτων τους, με αποτέλεσμα να εκδίδουν μέσα που αποτελούν στενά υποκατάστατα των καταθέσεων.

69. Η EKT επί του παρόντος καταρτίζει συγκεντρωτικά μεγέθη για τη ζώνη του ευρώ βάσει τριμηνιαίων πληροφοριών που παρέχουν οι ΕθνΚΤ από υφιστάμενες εθνικές πηγές. Αν και αναγνωρίζει ότι αυτά τα στοιχεία μπορεί να μη συμμορφώνονται πάντα με τους εφαρμοζόμενους ορισμούς, το παράρτημα XVIII της κατευθυντήριας γραμμής EKT/2003/2 (όπως τροποποιήθηκε με την κατευθυντήρια γραμμή EKT/2005/4) προβλέπει τέτοιους ορισμούς και προδιαγραφές για μια λογιστική κατάσταση με περιορισμένες αναλύσεις κατά μέσο, διάρκεια, τόπο κατοικίας και τομέα. Οι προτεραιότητες δυνάμει της κατευθυντήριας γραμμής είναι στοιχεία που αφορούν αμοιβαία κεφάλαια επενδυτικού χαρακτήρα (εκτός των ΑΚΧΑ, που περιλαμβάνονται στον τομέα των NXI) καθώς αποτελούν κατά πολύ τη μεγαλύτερη ομάδα των ΛΕΧΟ στη ζώνη του ευρώ όσον αφορά το μέγεθος της λογιστικής κατάστασης, μεσίτες τίτλων και παραγώγων και χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο δανεισμό. Όσον αφορά την τελευταία αυτή ομάδα, τα δάνεια σε νοικοκυριά θα διακριθούν εν ευθέτω χρόνω σε δάνεια για αγορά κατοικίας και καταναλωτική πίστη. Καθώς αυτή η διάκριση γίνεται ήδη στα μηνιαία στατιστικά στοιχεία για τα NXI, πληρέστερες πληροφορίες για τις δραστηριότητες των ΛΕΧΟ θα επιτρέψουν μια πιο ολοκληρωμένη εκτίμηση των δανείων για αγορά κατοικίας στη ζώνη του ευρώ. Η EKT δημοσιεύει ήδη τριμηνιαία συγκεντρωτικά στοιχεία λογιστικής κατάστασης για τα αμοιβαία κεφάλαια επενδυτικού χαρακτήρα (εκτός των ΑΚΧΑ) στη ζώνη του ευρώ, με αναλύσεις των στοιχείων ενεργητικού τους κατά τύπο κεφαλαίου (π.χ. μετοχικά, ομολογιακά,

μικτά και αμοιβαία ακινήτων) και μεταξύ αμοιβαίων κεφαλαίων που είναι ανοικτά στο ευρύ κοινό και αμοιβαίων που απευθύνονται σε ορισμένους μόνο επενδυτές. Ένας κανονισμός της ΕΚΤ σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία των ΛΕΧΟ βρίσκεται υπό εκπόνηση.

3.2 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

70. Αντίθετα με τα ΝΧΙ και τους ΛΕΧΟ που εξετάστηκαν μέχρι στιγμής, οι ασφαλιστικές εταιρίες και τα ταμεία συντάξεων (S.125 στο ΕΣΛ 95) δεν εμπίπτουν στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου ως τμήμα του πληθυσμού αναφοράς από τον οποίο η ΕΚΤ μπορεί να απαιτεί την παροχή στοιχείων. Λόγω της σημασίας αυτών των ιδρυμάτων για τη χρηματοπιστωτική δραστηριότητα στη ζώνη του ευρώ, ωστόσο, οι ΕθνΚΤ παρέχουν στην ΕΚΤ τριμηνιαία στοιχεία, τα οποία συλλέγονται από εθνικές πηγές, σχετικά με τα βασικά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αυτών των ιδρυμάτων, όπως απαιτεί η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2002/7. Αυτή η κατευθυντήρια γραμμή εξετάζεται περαιτέρω στην ενότητα 11 για τους λογαριασμούς του θεσμικού τομέα για τη ζώνη του ευρώ.

4 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΠΙΤΟΚΙΑ (ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΤΩΝ ΝΧΙ)

71. Για την παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο τα επιτόκια της ΕΚΤ και οι μεταβολές τους επηρεάζουν την οικονομία χρειάζονται, επιπλέον των επιτοκίων που καταβάλλουν ή χρεώνουν τα ΝΧΙ (βλ. τμήμα 2.6), στοιχεία και για άλλα επιτόκια για μια σειρά από άλλα χρηματοδοτικά μέσα. Τα επιτόκια ή οι αποδόσεις επί μακροπρόθεσμων ομολόγων του Δημοσίου έχουν ιδιαίτερη σημασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού αποτελούν κριτήριο σύγκλισης για την αξιολόγηση του βαθμού ετοιμότητας των κρατών μελών να υιοθετήσουν το ευρώ στο πλαίσιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρόλο που τα στατιστικά στοιχεία που σχετίζονται με τη σύγκλιση πρέπει να παρέχονται από την Επιτροπή

(σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου για τα κριτήρια σύγκλισης), το ΕΝΙ και η ΕΚΤ βοήθησαν την Επιτροπή να επιλέξει συγκρίσιμα μακροπρόθεσμα επιτόκια προς παρακολούθηση, και η ΕΚΤ συλλέγει και επεξεργάζεται αυτά τα στοιχεία.

72. Εκτός των επιτοκίων των ΝΧΙ που συζητήθηκαν προηγουμένως, τα επιτόκια μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες: επιτόκια που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ (τα επιτόκια που χρεώνει ή καταβάλλει το Ευρωσύστημα για πράξεις αγοράς) και επιτόκια χρηματαγοράς και επιτόκια επί άλλων εμπορεύσιμων τίτλων.

73. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τα επιτόκια που καταβάλλει το Ευρωσύστημα για τη διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων μίας ημέρας η οποία διατίθεται σε αντισυμβαλλομένους και τα επιτόκια που χρεώνει το Ευρωσύστημα για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης και τη διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης.

74. Τα επιτόκια της δεύτερης κατηγορίας περιλαμβάνουν μια ευρεία κλίμακα επιτοκίων χρηματαγοράς και αποδόσεων επί εμπορεύσιμων τίτλων. Οι χρηματαγορές στη ζώνη του ευρώ είναι σε μεγάλο βαθμό ενοποιημένες, με τυποποιημένα, σε μεγάλο βαθμό, χρηματοδοτικά μέσα. Η ΕΚΤ συλλέγει πληροφορίες σχετικές με τα επιτόκια πολύ συχνά, κυρίως από ηλεκτρονικά πληροφοριακά δίκτυα. Τα στοιχεία για επιτόκια και αποδόσεις επί πιο μακροπρόθεσμων εμπορεύσιμων τίτλων είναι επίσης άμεσα διαθέσιμα από πηγές της αγοράς. Η ΕΚΤ αναπτύσσει μια βελτιωμένη βάση δεδομένων για την αποθήκευση τέτοιων πληροφοριών και την καλύτερη χρησιμοποίησή τους.

5 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΤΛΟΥΣ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ)

75. Για διάφορους λόγους, οι πληροφορίες για τις εκδόσεις και διακρατήσεις τίτλων αποτελούν σημαντικό στοιχείο της νομισματικής και χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Για τους δανειολήπτες, οι εκδόσεις τίτλων αποτελούν μια

εναλλακτική λύση στην τραπεζική χρηματοδότηση. Οι κάτοχοι χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ενδέχεται να θεωρούν τις τραπεζικές καταθέσεις, τα διαπραγματεύσιμα μέσα που εκδίδουν τράπεζες (τα οποία περιλαμβάνονται στο μέγεθος M3 εάν εκδίδονται για δύο χρόνια ή λιγότερο) και άλλους τίτλους ως μερικά υποκατάστατα. Επομένως, τα στατιστικά στοιχεία για τίτλους συμπληρώνουν τα νομισματικά και χρηματοοικονομικά στοιχεία. Με την πάροδο του χρόνου, κάθε μετατόπιση της χρηματοδότησης μεταξύ του τραπεζικού συστήματος και των αγορών αξιών ενδέχεται να επηρεάσει τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής. Τα στοιχεία για τα ανεξόφλητα ποσά εκδοθέντων τίτλων είναι ενδεικτικά του βάθους των κεφαλαιαγορών, ενώ οι εκδόσεις σε ευρώ από μη κατοίκους της ζώνης του ευρώ αποτελούν μια πτυχή του διεθνούς ρόλου του ευρώ. Υπάρχουν επίσης και θέματα που αφορούν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

76. Η ΕΚΤ εκδίδει μηνιαία στατιστικά στοιχεία για τίτλους πλην μετοχών (χρεόγραφα) και για εισηγμένες μετοχές. Τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τα χρεόγραφα καλύπτουν τίτλους εκφρασμένους σε ευρώ, ανεξαρτήτως εκδότη, και τίτλους εκδοθέντες από κατοίκους της ζώνης του ευρώ, σε ευρώ και άλλα νομίσματα, με περαιτέρω διάκριση των μακροπρόθεσμων τίτλων σε τίτλους σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου. Για τους παλαιότερους τίτλους, το «ευρώ» περιλαμβάνει μέσα εκφρασμένα σε ECU ή στα πρώην εθνικά νομίσματα των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. Και στις δύο περιπτώσεις υποβάλλονται τα ανεξόφλητα υπόλοιπα στο τέλος μήνα, και οι ακαθάριστες εκδόσεις, οι εξοφλήσεις και οι καθαρές εκδόσεις κατά τη διάρκεια του μήνα, με ανάλυση κατά αρχική διάρκεια με όριο το ένα έτος (ή κατ' εξαίρεση τα δύο έτη). Τα χρεόγραφα τα οποία εκδίδονται από κατοίκους της ζώνης του ευρώ αναλύονται περαιτέρω κατά τομέα εκδότη (π.χ. NXI, ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και ασφαλιστικές εταιρίες και ταμεία συντάξεων, μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, κεντρική κυβέρνηση και άλλοι φορείς της γενικής κυβέρνησης). Τα στατιστικά στοιχεία για εισηγμένες μετοχές που εκδόθηκαν από κατοίκους της ζώνης του ευρώ αναφέρουν επίσης χωριστά τα ανεξόφλητα υπόλοιπα, τις ακαθάριστες εκδόσεις

και τις εξοφλήσεις, με την ίδια ανάλυση κατά κλάδο (στο βαθμό που υπάρχει συνάφεια) όπως και στα χρεόγραφα.

77. Τα αποθέματα και οι συναλλαγές σε εισηγμένες μετοχές αναφέρονται σε τρέχουσες αξίες ενώ (με βάση το ΕΣΛ 95) τα ποσά που σχετίζονται με χρεόγραφα αναφέρονται σε ονομαστική αξία. Τα ομόλογα που εκδίδονται σημαντικά υπό το άρτιο και τα ομόλογα μηδενικού τοκομεριδίου αποτιμώνται κατά την έκδοση στο πραγματικό καταβληθέν ποσό και στην ονομαστική αξία κατά τη λήξη τους. Στο μεσοδιάστημα αποτιμώνται σύμφωνα με έναν τύπο που λαμβάνει υπόψη τους δεδουλευμένους τόκους. Τα στοιχεία σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στις τρέχουσες ισοτιμίες. Οι μεταβολές στα ανεξόφλητα υπόλοιπα αντανακλούν τις καθαρές εκδόσεις, τις μεταβολές αποτίμησης και επίσης ανακατατάξεις κι άλλες μεταβολές που δεν απορρέουν από συναλλαγές. Όπως στην περίπτωση των νομισματικών στατιστικών στοιχείων, η ΕΚΤ υπολογίζει τους ρυθμούς ανάπτυξης των αγορών τίτλων από στοιχεία συναλλαγών, εξαιρουμένων των επιδράσεων αποτίμησης και ανακατάταξης. Όταν συμβαίνει μερικές φορές μια πράξη σε τίτλους (η οποία ενδεχομένως συνδέεται με μια εξαγορά ή συγχώνευση) να διενεργείται σε στάδια για διάστημα μεγαλύτερο τους ενός μηνός, ακολουθείται η πρακτική καταχώρησης της συνολικής πράξης το μήνα κατά τον οποίο ολοκληρώνεται.

78. Παρόλο που οι εκδότες τίτλων περιλαμβάνονται στον πληθυσμό αναφοράς για την παροχή στατιστικών στοιχείων για την ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, δεν απαιτείται από την ΕΚΤ η παροχή πληροφοριών, σύμφωνα με νομικό κείμενο της ΕΚΤ. Αντ' αυτού, οι ΕθνΚΤ παρέχουν στην ΕΚΤ στοιχεία για χρεόγραφα και εισηγμένες μετοχές που εκδόθηκαν από κατοίκους σύμφωνα με το Παράρτημα XIX της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2003/2, όπως τροποποιήθηκε, εντός πέντε εβδομάδων από το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν τα στοιχεία. Τα μεγέθη της ζώνης του ευρώ δημοσιεύονται μέσω ηλεκτρονικών πληροφοριακών δικτύων περίπου επτά εβδομάδες μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν. Η

ΤΔΔ παρέχει πληροφορίες για χρεόγραφα εκφρασμένα σε ευρώ τα οποία εκδόθηκαν από μη κατοίκους της ζώνης του ευρώ. Κάποιες πληροφορίες για διακρατήσεις τίτλων κατά θεσμικό τομέα θα καταστούν διαθέσιμες βάσει της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2005/13.

79. Καθώς τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου και τις εκδόσεις χρεογράφων προσελκύουν μεγάλο ενδιαφέρον και είναι σημαντικά για κάποιους άλλους τομείς στατιστικής (π.χ. λογαριασμούς της ζώνης του ευρώ), η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ πρόσφατα ανέπτυξαν μια συγκεντρωτική βάση δεδομένων για τίτλους (CSDB). Η CSDB αντλεί από διάφορες θεσμικές πηγές και φορείς παροχής εμπορικών στοιχείων. Θα διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην παραγωγή στατιστικών στοιχείων σχετικών με την έκδοση τίτλων και τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου και στην κατάρτιση άλλων στατιστικών στοιχείων, περιλαμβανομένων (κατόπιν περαιτέρω ανάπτυξης) στατιστικών στοιχείων για διακρατήσεις τίτλων. Η βάση δεδομένων έχει ακόμη μια σειρά από αναλυτικές και λειτουργικές χρήσεις. Οι διαδικασίες που σχεδιάστηκαν για τη διασφάλιση της ποιότητας των στοιχείων εκτίθενται σε ένα εγχειρίδιο που καταρτίστηκε από την ΕΚΤ από κοινού με τις ΕθνΚΤ, και σύντομα θα αντανακλώνται σε μια νέα κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ αναπτύσσει επίσης περαιτέρω στατιστικά στοιχεία για συστήματα διακανονισμού τίτλων, για τα οποία έχουν δημοσιευθεί κυρίως λειτουργικές πληροφορίες για κάποια χρόνια σε διαδοχικές ενημερώσεις της έκδοσης της ΕΚΤ με τίτλο «Συστήματα Πληρωμής και Διακανονισμού Τίτλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση» – βλέπε παράγραφο 117 παρακάτω.

6 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

80. Προκειμένου να υποστηριχθεί η άσκηση νομισματικής πολιτικής και η διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, η ΕΚΤ συλλέγει μηνιαία,

τριμηνιαία και ετήσια στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση της ζώνης του ευρώ συνολικά. Η ΕΚΤ δεν χρησιμοποιεί στοιχεία για διασυνοριακές συναλλαγές εντός της ζώνης του ευρώ, με τη σημαντική εξαίρεση των επενδύσεων χαρτοφυλακίου και του εισοδήματος από επενδύσεις χαρτοφυλακίου. Τα τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών και αυτά του τέλους του έτους για τη διεθνή επενδυτική θέση περιλαμβάνουν γεωγραφική ανάλυση των αντισυμβαλλομένων στο εξωτερικό. Η ΕΚΤ καταρτίζει επίσης λεπτομερή στατιστικά στοιχεία για τα διεθνή αποθεματικά και τη ρευστότητα σε ξένο νόμισμα του Ευρωσυστήματος σύμφωνα με το κοινό πρότυπο του ΔΝΤ και της ΤΔΔ, και καταρτίζει ημερήσιες ονομαστικές σταθμισμένες συναλλαγματικές ισοτιμίες (ΣΣΙ) και μηνιαίες και τριμηνιαίες πραγματικές ΣΣΙ για το ευρώ.

81. Παρόλο που οι θεσμικές μονάδες που κατοικούν στη ζώνη του ευρώ και κατέχουν διασυνοριακές θέσεις ή διενεργούν διασυνοριακές συναλλαγές περιλαμβάνονται στον πληθυσμό αναφοράς για την παροχή στατιστικών στοιχείων στην ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, η ΕΚΤ δεν έχει εκδώσει κανονισμό σχετικό με το εν λόγω θέμα. Αντίθετα με τα νομισματικά και τραπεζικά στατιστικά στοιχεία όπου οι φορείς παροχής στοιχείων είναι ένας σχετικά μικρός αριθμός χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ο πληθυσμός παροχής στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση περιλαμβάνει δυνητικά κάθε οικονομικό φορέα που διαμένει στη ζώνη του ευρώ και πραγματοποιεί διασυνοριακές συναλλαγές ή κατέχει διασυνοριακές θέσεις. Επιπλέον, ενώ τα συστήματα αναφοράς των NXI είναι αρκετά τυποποιημένα σε όλη τη ζώνη του ευρώ, αυτό δεν ισχύει επί του παρόντος για τα συστήματα συλλογής στοιχείων ισοζυγίου πληρωμών, γεγονός που συνεπάγεται επιπλοκές στην επαλήθευση και την επιβολή κυρώσεων. Το γεγονός ότι τα στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών υπόκεινται σε διάφορα νομικά καθεστώτα σε εθνικό επίπεδο, και ότι η Eurostat συλλέγει επίσης στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα περιέπλεκε περαιτέρω την

έκδοση ενός νομικού κειμένου της ΕΚΤ απευθυνόμενου στους φορείς παροχής στοιχείων. Αντ' αυτού, η ΕΚΤ υιοθέτησε κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες απευθύνονται στις ΕθνΚΤ της ζώνης του ευρώ και παρουσιάζουν τις στατιστικές πληροφορίες που πρέπει να διαβιβάζουν στην ΕΚΤ και κάποιους όρους και πρότυπα που πρέπει να τηρούνται, αλλά αφήνουν στη διακριτική τους ευχέρεια τον τρόπο συλλογής των πληροφοριών από τους φορείς παροχής στοιχείων. Σήμερα είναι σε ισχύ η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2004/15. Δεδομένου ότι σε μερικά κράτη μέλη η συλλογή στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση δεν αποτελεί ευθύνη της ΕθνΚΤ, η ΕΚΤ έχει εκδώσει συστάσεις προς τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίες είναι ταυτόσημες στην ουσία με τις κατευθυντήριες γραμμές· η τρέχουσα σύσταση είναι η ΕΚΤ/2004/16. Η σύσταση δεν είναι νομικά δεσμευτική για τα ιδρύματα στα οποία απευθύνεται.

82. Το αντικείμενο και οι υποκείμενες έννοιες των στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση καθορίζονται στην κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2004/15. Οι απαιτήσεις της ΕΚΤ είναι συμβατές, στο μέτρο του δυνατού, με τα πρότυπα που ορίζονται στο Εγχειρίδιο Ισοζυγίου Πληρωμών του ΔΝΤ (πέμπτη έκδοση), το οποίο είναι σύμφωνο με το ΣΕΛ 93 και το ΕΣΛ 95. Ωστόσο, η ΕΚΤ έχει υιοθετήσει κάποιες προτάσεις εναρμόνισης σχετικές με τα μεγέθη του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ζώνης του ευρώ (π.χ. τη συνεπή εφαρμογή του ορισμού των ΝΧΙ). Το ισοζύγιο πληρωμών και η διεθνής επενδυτική θέση της ζώνης του ευρώ αντιπροσωπεύουν γενικά συναλλαγές και θέσεις κατοίκων της ζώνης του ευρώ έναντι μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ (δηλ. του τομέα «υπόλοιπος κόσμος») σε λογαριασμούς της ζώνης του ευρώ. Στην πράξη, η παρουσίαση του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης, όπου η έμφαση δίνεται περισσότερο στις λειτουργικές κατηγορίες (άμεσες επενδύσεις, επενδύσεις χαρτοφυλακίου κ.λπ.) παρά στον τομέα του αντισυμβαλλομένου κατοίκου, δεν ενσωματώνεται απευθείας στους λογαριασμούς του θεσμικού τομέα, ενώ τίθενται και άλλα

ζητήματα σχετικά με την αποτίμηση και τα πεδία κάλυψης. Η ΕΚΤ έπρεπε να αντιμετωπίσει αυτά τα ζητήματα κατά την προετοιμασία της ενσωμάτωσης του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης της ζώνης του ευρώ στους λογαριασμούς της ζώνης του ευρώ.

6.2 ΜΗΝΙΑΙΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

6.2.1 ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ

83. Ο σκοπός του μηνιαίου ισοζυγίου πληρωμών είναι να δίδεται η δυνατότητα στους χρήστες να παρακολουθούν τις εξωτερικές ροές που επηρεάζουν τις νομισματικές συνθήκες στη ζώνη του ευρώ και τη συναλλαγματική ισοτιμία. Για αυτό το σκοπό, οι πληροφορίες που απαιτούνται από την ΕΚΤ για τα μηνιαία στατιστικά στοιχεία ισοζυγίου πληρωμών περιορίζονται σε ευρείες κατηγορίες συναλλαγών για τα ισοζύγια τρεχουσών συναλλαγών και κίνησης κεφαλαίων, με την εξαίρεση των ροών εισοδήματος από επενδύσεις, για τις οποίες απαιτείται ανάλυση κατά άμεσες επενδύσεις, επενδύσεις χαρτοφυλακίου και «λοιπές» επενδύσεις. Περισσότερες λεπτομέρειες απαιτούνται στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών, όπου είναι πιθανότερο να λάβουν χώρα μεγάλες και μεταβλητές ροές οι οποίες επηρεάζουν τις νομισματικές συνθήκες στη ζώνη του ευρώ. Οι εισερχόμενες και εξερχόμενες άμεσες επενδύσεις αναλύονται σε μετοχικούς τίτλους και επανεπενδυθέντα κέρδη, και λοιπό κεφάλαιο (κυρίως δάνεια μεταξύ εταιριών), και περαιτέρω μεταξύ ΝΧΙ (εκτός κεντρικών τραπεζών) και άλλων τομέων της ζώνης του ευρώ. Οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου, που περιλαμβάνουν ένα διαχωρισμό μεταξύ νομισματικών αρχών, άλλων ΝΧΙ, και μη ΝΧΙ, καλύπτουν χωριστά μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα (τα οποία αναλύονται περαιτέρω). Τα χρηματοοικονομικά παράγωγα (αφορούν μόνο συμβάσεις μεταξύ κατοίκων της ζώνης του ευρώ και μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ) καταρτίζονται μόνο σε καθαρή βάση, ως το άθροισμα όλων των διασυννοριακών θέσεων (δίνοντας προσοχή στο πρόσημο) στις οποίες συμμετέχουν κάτοικοι της ζώνης του ευρώ. Αντιθέτως, πολύ λεπτομερείς πληροφορίες

απαιτούνται για τις «λοιπές» επενδύσεις – κυρίως εξωτερικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές των NXI (εκτός συναλλαγών στις κατηγορίες των άμεσων επενδύσεων ή των επενδύσεων χαρτοφυλακίου) και του Δημοσίου. Αυτή η κατηγορία διαιρείται κατά τομέα αντισυμβαλλομένου σε νομισματικές αρχές, λοιπά NXI (με ανάλυση κατά διάρκεια), γενική κυβέρνηση και άλλους τομείς (της ζώνης του ευρώ). στους δύο τελευταίους, πραγματοποιείται περιορισμένη ανάλυση κατά χρηματοδοτικό μέσο που προσδιορίζει το νόμισμα και τις καταθέσεις που τηρούνται σε τράπεζες του εξωτερικού. Το μηνιαίο ισοζύγιο πληρωμών περιλαμβάνει επίσης στοιχεία για τα συναλλαγματικά διαθέσιμα.

6.2.2 Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

84. Η καταχώρηση των υποχρεώσεων από επενδύσεις χαρτοφυλακίου (μεταβολές σε διακρατήσεις τίτλων εκτός της ζώνης του ευρώ, εκδοθέντων από κατοίκους της ζώνης του ευρώ) παρουσιάζει μια σοβαρή πρακτική δυσκολία, αφού συχνά δεν είναι δυνατόν να αναγνωριστούν οι κάτοχοι εμπορεύσιμων μέσων. Οι υποχρεώσεις χαρτοφυλακίου στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών του ισοζυγίου πληρωμών καταρτίζονται, συνεπώς, με έμμεσο τρόπο, κυρίως με τον υπολογισμό της μεταβολής των διακρατήσεων εκτός της ζώνης του ευρώ τίτλων εκδοθέντων από κατοίκους της ζώνης του ευρώ (που αποτελούν καθαρές εισερχόμενες επενδύσεις) ως τη διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού αυτού του είδους ανεξόφλητων τίτλων (ή των μεταβολών τους λόγω αποτίμησης) και των καταχωρημένων διακρατήσεών τους (ή μεταβολών τους λόγω αποτίμησης) από κατοίκους της ζώνης του ευρώ, είτε διαμένουν στην ίδια χώρα με τον εκδότη των τίτλων, είτε σε άλλο κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ. Μια ανάλυση αυτών των διακρατήσεων εντός της ζώνης του ευρώ κατά τομέα εκδότη θα καταστεί διαθέσιμη από τα μέσα του 2006, επιτρέποντας την ανάλυση των υποχρεώσεων της ζώνης του ευρώ κατά τομέα. Οι σχετικές ροές εισοδήματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και το ανεξόφλητο απόθεμα υποχρεώσεων από επενδύσεις χαρτοφυλακίου στη διεθνή επενδυτική θέση καταρτίζονται με παρόμοιο τρόπο. Η

συγκεντρωτική βάση δεδομένων για τίτλους που αναφέρθηκε στην παράγραφο 79 αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά τα στατιστικά στοιχεία για τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου. Οι περιεκτικές πληροφορίες για κάθε τίτλο στη βάση δεδομένων θα επιτρέψει μια καινούρια προσέγγιση στην κατάρτιση του λογαριασμού επενδύσεων χαρτοφυλακίου στο ισοζύγιο πληρωμών (και στη διεθνή επενδυτική θέση που συζητείται ακολούθως). Από το 2008, το Ευρωσύστημα σκοπεύει να υιοθετήσει την παροχή στοιχείων ανά τίτλο (και όχι συγκεντρωτικά) για συναλλαγές και θέσεις σε τίτλους, η οποία θα επιτρέπει ακριβέστερη ταξινόμηση και αποτίμηση του λογαριασμού επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Οι ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος σκοπεύουν να διακόψουν, από την ίδια ημερομηνία, την πρακτική κατάρτισης στοιχείων αποθεμάτων βάσει συσσωρευμένων συναλλαγών και αντί αυτής θα καταρτίζουν πλήρη στοιχεία αποθεμάτων τουλάχιστον κάθε τρίμηνο.

6.2.3 ΜΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

85. Προκειμένου να ενισχυθεί η χρήση τους στη νομισματική ανάλυση, τα μηνιαία στατιστικά στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών συνδέονται με το εξωτερικό αντίστοιχο μέγεθος της ποσότητας χρήματος με την ευρεία έννοια στη ζώνη του ευρώ, το M3. Δεδομένου ότι οι λογαριασμοί του ισοζυγίου πληρωμών συνολικά και η ενοποιημένη λογιστική κατάσταση των NXI πρέπει να ισοσκελίζονται, οι εξωτερικές συναλλαγές του τομέα των NXI (συμπεριλαμβανομένου του Ευρωσυστήματος) πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις εξωτερικές συναλλαγές άλλων τομέων στη ζώνη του ευρώ (συμπεριλαμβανομένων σφαλμάτων και παραλείψεων στο ισοζύγιο πληρωμών). Αυτές, με τη σειρά τους, πρέπει να συμφωνούν με το αντίστοιχο εξωτερικό μέγεθος της νομισματικής στατιστικής. Στην πράξη, είναι απαραίτητη μια αναδιάταξη των στατιστικών στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών για τη συγκέντρωση όλων των εξωτερικών συναλλαγών των NXI, ενώ δεν έχει ακόμη επιτευχθεί πλήρης ισοδυναμία μεταξύ των στοιχείων από διαφορετικές πηγές. Κατόπιν θα μπορεί να αναλυθεί η συμβολή των εξωτερικών συναλλαγών των μη NXI της ζώνης του ευρώ (στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, στο ισοζύγιο

κίνησης κεφαλαίων και στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών) στη συνολική μεταβολή της καθαρής εξωτερικής θέσης του τομέα των NXI. Για τη νομισματική απεικόνιση, η ΕΚΤ απαιτεί ανάλυση των λογαριασμών των άμεσων επενδύσεων και των επενδύσεων χαρτοφυλακίου για την απομόνωση των συναλλαγών των NXI.

6.2.4 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ

86. Τα μηνιαία στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών πρέπει να διαβιβάζονται στην ΕΚΤ έως την 30ή εργάσιμη ημέρα μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν τα στοιχεία, και δημοσιεύονται μέσω ηλεκτρονικών πληροφοριακών δικτύων επτά έως οκτώ εβδομάδες μετά από το μήνα τον οποίο αφορούν. Μηνιαία στοιχεία είναι διαθέσιμα από τον Ιανουάριο του 1997.

87. Η προθεσμία για την παροχή των μηνιαίων στατιστικών στοιχείων για το ισοζύγιο πληρωμών, ο συγκεντρωτικός τους χαρακτήρας και η χρησιμότητά τους για τη νομισματική πολιτική επιτρέπουν την παρέκκλισή τους από τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές, όπου αυτό είναι αναπόφευκτο. Στα μηνιαία στατιστικά στοιχεία, δεν απαιτείται η καταχώρηση των στοιχείων βάσει συναλλαγής (συμπεριλαμβανομένου του δεδουλευμένου τόκου). Αντί αυτής, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στοιχεία βάσει διακανονισμών. Εφόσον είναι αναγκαίο για την τήρηση της προθεσμίας, γίνονται δεκτές εκτιμήσεις ή προκαταρκτικά στοιχεία. Για ορισμένες κατηγορίες στοιχείων, π.χ. τα επανεπενδυθέντα κέρδη από άμεσες επενδύσεις, πιθανόν να είναι αναγκαίες οι εκτιμήσεις. Τα μηνιαία στοιχεία αναθεωρούνται κάθε τρίμηνο, υπό το φως πληρέστερων τριμηνιαίων πληροφοριών που είναι πλήρως συμβατές προς τα διεθνή στατιστικά πρότυπα. Τα τελευταία μηνιαία στοιχεία ενδέχεται συνεπώς να μην συμφωνούν πλήρως με τα παλαιότερα στοιχεία.

6.3 ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

6.3.1 ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΟΙ ΤΟΚΟΙ

88. Τα στατιστικά στοιχεία για το τριμηνιαίο ισοζύγιο πληρωμών παρέχουν πιο αναλυτικές

πληροφορίες από τα μηνιαία στατιστικά στοιχεία, επιτρέποντας τη βαθύτερη ανάλυση των εξωτερικών συναλλαγών. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών περιέχει περισσότερες λεπτομέρειες για το εισόδημα από επενδύσεις, ενώ περισσότερες πληροφορίες κατά χρηματοδοτικό μέσο και τομέα παρέχονται στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

89. Σύμφωνα με το ΣΕΛ 93, το Εγχειρίδιο Ισοζυγίου Πληρωμών του ΔΝΤ (πέμπτη έκδοση) συνιστά την καταχώριση των τόκων σε δεδουλευμένη βάση. Η σύσταση αυτή ισχύει για το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (εισόδημα από επενδύσεις), με αντίστοιχη επίδραση στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2004/15, το εισόδημα από επενδύσεις συσσωρεύεται μόνο σε τριμηνιαία βάση.

6.3.2 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

90. Εκτός από την παροχή επιπλέον λεπτομερειών κατά χρηματοδοτικό μέσο και τη συμμόρφωση προς τα διεθνή στατιστικά πρότυπα, τα τριμηνιαία στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών συνοδεύονται από γεωγραφική ανάλυση των εξωτερικών συναλλαγών των κατοίκων της ζώνης του ευρώ, κατά χώρα, τομέα και κατηγορία αντισυμβαλλομένου. Η ανάλυση περιλαμβάνει τη Δανία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο μεμονωμένα, και τα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ εκτός της ζώνης του ευρώ ομαδοποιημένα, τα όργανα και τους λοιπούς οργανισμούς της ΕΕ, και, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις Ηνωμένες Πολιτείες, την Ιαπωνία, την Ελβετία και τον Καναδά μεμονωμένα, υπεράκτια κέντρα, διεθνείς οργανισμούς, και όλες τις άλλες χώρες ομαδοποιημένες. Εκτός από την ΕΚΤ, που αντιμετωπίζεται για στατιστικούς λόγους ως NXI της ζώνης του ευρώ, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (όπως η Επιτροπή) και οι λοιποί οργανισμοί (όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων) αντιμετωπίζονται ως κάτοικοι εκτός της ζώνης του ευρώ, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους. Οι απαιτούμενες αναλύσεις, μαζί με καταλόγους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των υπεράκτιων κέντρων και των διεθνών οργανισμών παρατίθενται στο Παράρτημα II της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2004/15. Οι λεπτομέρειες κατά

χρηματοδοτικό μέσο και τομέα, για τις οποίες ισχύει η γεωγραφική ανάλυση, είναι λιγότερο περιεκτικές από τις αντίστοιχες λεπτομέρειες στα πλήρη τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών και προσομοιάζουν περισσότερο σε αυτές των μηνιαίων στατιστικών στοιχείων του ισοζυγίου πληρωμών. Ωστόσο, δεν υπάρχει ούτε γεωγραφική ανάλυση των υποχρεώσεων χαρτοφυλακίου (επειδή ο τρόπος επεξεργασίας αυτών των στοιχείων δεν επιτρέπει κατάρτισή της), ούτε ανάλυση των χρηματοοικονομικών παραγώγων και των συναλλαγματικών διαθεσίμων.

6.3.3 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ

91. Τα τριμηνιαία αναλυτικά στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών και οι γεωγραφικές αναλύσεις πρέπει να διαβιβάζονται στην ΕΚΤ εντός τριών μηνών μετά το τέλος του τριμήνου το οποίο αφορούν τα εν λόγω στοιχεία. Τα συγκεντρωτικά μεγέθη της ζώνης του ευρώ δημοσιεύονται μέσω δελτίου Τύπου τέσσερις μήνες μετά από το τρίμηνο το οποίο αφορούν. Πλήρη τριμηνιαία στοιχεία διατίθενται από τις αρχές του 1997. Τριμηνιαίες εκτιμήσεις του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της περιοχής που σήμερα αποτελεί τη ζώνη του ευρώ διατίθενται από το 1980. Μια τριμηνιαία γεωγραφική ανάλυση διατίθεται από τις αρχές του 2003.

6.4 ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΘΕΣΗ

92. Η ΕΚΤ καταρτίζει τη διεθνή επενδυτική θέση για τη ζώνη του ευρώ συνολικά στο τέλος κάθε τριμήνου (μια πρόσφατη καινοτομία) και τη δημοσιεύει με το αναλυτικό τριμηνιαίο ισοζύγιο πληρωμών τέσσερις μήνες μετά από την ημερομηνία την οποία αφορά, και ακόμη πιο αναλυτικά στο τέλος του έτους. Αυτές οι καταστάσεις των εξωτερικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων της ζώνης του ευρώ αποκαλύπτουν τη δομή της εξωτερικής χρηματοοικονομικής θέσης της ζώνης του ευρώ και συμπληρώνουν τα στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών για την ανάλυση της νομισματικής πολιτικής και των αγορών συναλλάγματος. Επίσης η περιοδική αποστολή στοιχείων που αφορούν τα αποθέματα συμβάλλει στην επαλήθευση της ορθότητας των ροών του ισοζυγίου πληρωμών. Τα τριμηνιαία στοιχεία

αναπτύχθηκαν λαμβανομένης εν μέρει υπόψη της ενσωμάτωσης στους λογαριασμούς της ζώνης του ευρώ για θεσμικούς τομείς.

6.4.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

93. Η ανάλυση που απαιτείται σε τριμηνιαία βάση προσομοιάζει σε μεγάλο βαθμό σε αυτή του ισοζυγίου χρηματοοικονομικών συναλλαγών του τριμηνιαίου ισοζυγίου πληρωμών, αν και στην κατηγορία των χρηματοοικονομικών παραγώγων, οι θέσεις των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων απεικονίζονται χωριστά. Τα ετήσια στοιχεία της διεθνούς επενδυτικής θέσης είναι επίσης παρόμοια, αλλά με περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά τις άμεσες επενδύσεις, όπου οι μετοχές εισηγμένων εταιριών εμφανίζονται τόσο στη λογιστική όσο και στην αγοραία αξία τους (τη συνιστώμενη βάση αποτίμησης στη διεθνή επενδυτική θέση). Για πρακτικούς λόγους, οι άμεσες επενδύσεις σε μη εισηγμένες εταιρίες καταγράφονται μόνο στη λογιστική αξία, αν και, αφού γενικά βασίζονται στους λογαριασμούς αλλοδαπών συνδεδεμένων εταιριών, θα πρέπει να αντανakλούν τα επανεπενδυθέντα κέρδη. Η ετήσια διεθνής επενδυτική θέση συνοδεύεται από γεωγραφική ανάλυση των εξωτερικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων της ζώνης του ευρώ, η οποία καλύπτει χρηματοδοτικά μέσα και τομείς με σχετικά λιγότερες λεπτομέρειες σε σχέση με την ετήσια (και μάλιστα την τριμηνιαία) διεθνή επενδυτική θέση, αλλά παρουσιάζει βασικά την ίδια ανάλυση αντισυμβαλλομένων με αυτή που συνοδεύει το τριμηνιαίο ισοζύγιο πληρωμών. Όπως και στην περίπτωση του ισοζυγίου πληρωμών, η διεθνής επενδυτική θέση δεν περιλαμβάνει γεωγραφική ανάλυση για τα χρηματοοικονομικά παράγωγα και τα συναλλαγματικά διαθέσιμα. Η ανάλυση των υποχρεώσεων από επενδύσεις χαρτοφυλακίου δεν μπορεί να υπολογιστεί από τις πληροφορίες οι οποίες διατίθενται από πηγές της ΕΚΤ. Αντ' αυτού, η ΕΚΤ χρησιμοποιεί στοιχεία αντισυμβαλλομένων από τη συντονισμένη έρευνα επενδύσεων χαρτοφυλακίου του ΔΝΤ (IMF Coordinated Portfolio Investment Survey) και σχετικές έρευνες του ΔΝΤ, τα αποτελέσματα των οποίων καθίστανται διαθέσιμα μεταγενέστερα από αυτά

της ετήσιας διεθνούς επενδυτικής θέσης της ΕΚΤ.

94. Η διεθνής επενδυτική θέση της ζώνης του ευρώ βασίζεται στις τυποποιημένες συνιστώσες της διεθνούς επενδυτικής θέσης, όπως ορίζονται στο Εγχειρίδιο Ισοζυγίου Πληρωμών του ΔΝΤ (πέμπτη έκδοση). Οι έννοιες και οι ορισμοί είναι συμβατοί με το ισοζύγιο πληρωμών. Μια προσεχής βελτιωμένη προσέγγιση για την κατάρτιση του λογαριασμού επενδύσεων χαρτοφυλακίου, η οποία θα περιλαμβάνει πλήρη τριμηνιαία στοιχεία που αφορούν τα αποθέματα, περιγράφεται στην παράγραφο 84 παραπάνω.

6.4.2 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ

95. Τα τριμηνιαία στοιχεία για τη διεθνή επενδυτική θέση τίθενται στη διάθεση της ΕΚΤ εντός τριών μηνών από το τρίμηνο το οποίο αφορούν (δηλ. το ίδιο χρονοδιάγραμμα με αυτό του τριμηνιαίου ισοζυγίου πληρωμών). Τα στοιχεία για την ετήσια επενδυτική θέση, μαζί με τη γεωγραφική ανάλυση, γίνονται διαθέσιμα εννέα μήνες μετά το τέλος του έτους το οποίο αφορούν. Η διεθνής επενδυτική θέση στο τέλος του έτους για τη ζώνη του ευρώ είναι διαθέσιμη από το 1997, αν και τα στοιχεία για τα έτη 1997 και 1998 διατίθενται μόνο σε καθαρή βάση (δηλ. απεικονίζουν τις καθαρές απαιτήσεις ή τις καθαρές υποχρεώσεις σε κάθε κατηγορία και όχι τις ανεξόφλητες απαιτήσεις και υποχρεώσεις χωριστά), επειδή στην αρχή τα κράτη μέλη αδυνατούσαν να διαχωρίσουν, στις εξωτερικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις, τις διασυνοριακές θέσεις εντός της ζώνης του ευρώ από τις θέσεις έναντι του υπόλοιπου κόσμου. Η γεωγραφική κατανομή του τέλους του έτους διατίθεται από το 2002.

7 ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

7.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΘΕΣΗ

96. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ζώνης της ευρώ ορίζονται ως απαιτήσεις με υψηλή

ρευστότητα, εμπορευσιμότητα και φερεγγυότητα τις οποίες κατέχει η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ του Ευρωσυστήματος έναντι μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ και οι οποίες εκφράζονται σε νομίσματα άλλα εκτός του ευρώ. Εκτός από απαιτήσεις σε ξένα νομίσματα, περιλαμβάνουν χρυσό, ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (ΕΤΔ) και συναλλαγματικές θέσεις στο ΔΝΤ. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα καταρτίζονται χωρίς συμψηφισμό των υποχρεώσεων που σχετίζονται με αυτά, με εξαίρεση τη μικρή συνιστώσα των χρηματοοικονομικών παραγώγων που καταρτίζεται σε καθαρή βάση.

97. Οι μεταβολές των συναλλαγματικών διαθεσίμων που προκύπτουν από συναλλαγές (δηλαδή, με την εξαίρεση των επιδράσεων λόγω αποτίμησης και οποιωνδήποτε μεταβολών, εκτός των συναλλαγών, οι οποίες επηρεάζουν το ποσό τους) καταγράφονται ενιαία στο ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών του ισοζυγίου πληρωμών της ζώνης του ευρώ. Τα ανεξόφλητα υπόλοιπα παρατίθενται στη διεθνή επενδυτική θέση στα τέλη των τριμήνων, απεικονίζοντας τις βασικές συνιστώσες (χρυσός, ΕΤΔ και συναλλαγματικά διαθέσιμα με λεπτομέρειες χρηματοδοτικού μέσου, κ.λπ.).

7.2 ΔΙΕΘΝΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ (ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΤΟΥ ΔΝΤ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΔΔ)

98. Η ΕΚΤ καταρτίζει επίσης μια πληρέστερη μηνιαία κατάσταση των αποθεματικών και σχετικών στοιχείων του Ευρωσυστήματος, σύμφωνα με το πρότυπο για τα διεθνή αποθεματικά και τη ρευστότητα σε ξένο νόμισμα. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, όπως ορίζονται για τα στατιστικά στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης, αποτελούν μόνο μέρος των απαιτούμενων πληροφοριών, σύμφωνα με το πρότυπο. Συμπεριλαμβάνονται και άλλα διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα, τα οποία ενδεχομένως αποτελούν απαιτήσεις έναντι κατοίκων της ζώνης του ευρώ (π.χ. καταθέσεις σε ξένο νόμισμα σε τράπεζες της ζώνης του ευρώ), ή απαιτήσεις έναντι μη κατοίκων της ζώνης του ευρώ, οι οποίες δεν πληρούν το κριτήριο της «υψηλής ρευστότητας» ώστε να

συμπεριλαμβάνονται στα συναλλαγματικά διαθέσιμα (τέτοια στοιχεία καταγράφονται ως επενδύσεις χαρτοφυλακίου ή «λοιπές» επενδύσεις στο ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση). Στη ρευστότητα σε ξένο νόμισμα λαμβάνεται επίσης υπόψη η προκαθορισμένη και ενδεχόμενη βραχυπρόθεσμη άντληση στοιχείων ενεργητικού σε ξένο νόμισμα, η οποία περιλαμβάνει πληρωμές κεφαλαίου και τόκους δανείων, προθεσμιακή θέση σε συνάλλαγμα, ροές σχετιζόμενες με αντίστροφες συναλλαγές, διευρυνόμενα πιστωτικά όρια, χορηγηθείσες εγγυήσεις και πολλά άλλα στοιχεία τα οποία δεν καταγράφονται στο ισοζύγιο πληρωμών και τη διεθνή επενδυτική θέση. Το πρότυπο προβλέπει επίσης ένα αριθμό στοιχείων προς υπόμνηση. Τα στοιχεία, τα οποία εκτίθενται στο Παράρτημα II, στον Πίνακα 3 της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2004/15, διαβιβάζονται στην ΕΚΤ ώστε να συμπεριληφθούν στο πρότυπο εντός τριών εβδομάδων από το μήνα τον οποίο αφορούν.

8 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

99. Η ΕΚΤ δημοσιεύει μια ετήσια έκθεση για το διεθνή ρόλο του ευρώ. Τα στατιστικά στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των ΝΧΙ (τα στοιχεία συναλλαγών με μη κατοίκους διακρίνονται μεταξύ ποσών σε ευρώ και σε ξένο νόμισμα) και στατιστικά στοιχεία για εκδόσεις τίτλων (τα οποία εμφανίζουν εκδόσεις εκφρασμένες σε ευρώ από μη κατοίκους της ζώνης του ευρώ), συμβάλλουν σε μια αξιολόγηση του διεθνούς ρόλου του ευρώ. Η κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2004/15 προβλέπει μια εξαμηνιαία ανάλυση κατά νόμισμα (μεταξύ του ευρώ, του δολαρίου και άλλων νομισμάτων) των εξωτερικών συναλλαγών της ζώνης του ευρώ σε χρεόγραφα, και την ίδια ανάλυση των εξωτερικών θέσεων σε χρεόγραφα των κατοίκων της ζώνης του ευρώ, στο τέλος Ιουνίου και στο τέλος Δεκεμβρίου, ειδικά για την αξιολόγηση του διεθνούς ρόλου του ευρώ ως επενδυτικού νομίσματος. Για τον ίδιο σκοπό, το ΕΣΚΤ συλλέγει πληροφορίες για άλλα χαρακτηριστικά των εκδόσεων ομολόγων. Επί του παρόντος, αρκετές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος και του ΕΣΚΤ συλλέγουν επίσης πληροφορίες για τις

τιμολογιακές πρακτικές όσον αφορά το εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, κυρίως μέσω συστημάτων συλλογής στοιχείων βασισμένων στους τραπεζικούς διακανονισμούς. Η κεντρική τράπεζα της Αυστρίας (Oesterreichische Nationalbank) συνεισφέρει πληροφορίες για την κυκλοφορία τραπεζογραμματίων ευρώ (και τη συνεχιζόμενη κυκλοφορία τραπεζογραμματίων εκφρασμένων στα πρώην εθνικά νομίσματα των χωρών της ζώνης του ευρώ) σε πέντε γειτονικές χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ.

9 ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

100. Η ονομαστική ΣΣΙ του ευρώ αποτελεί συνοπτικό μέτρο της εξωτερικής του αξίας έναντι των νομισμάτων των σημαντικότερων εμπορικών εταιρών της ζώνης του ευρώ. Η πραγματική ΣΣΙ – που προκύπτει αν η ονομαστική ισοτιμία αποπληθωριστεί βάσει των κατάλληλων δεικτών τιμών ή κόστους – είναι ο δείκτης που χρησιμοποιείται συχνότερα για τη διεθνή ανταγωνιστικότητα ως προς τις τιμές και το κόστος.

101. Η ΕΚΤ υπολογίζει τις ημερήσιες ονομαστικές ΣΣΙ, οι οποίες ορίζονται ως γεωμετρικοί σταθμισμένοι μέσοι των διμερών ισοτιμιών του ευρώ έναντι των νομισμάτων των εμπορικών εταιρών. Οι πραγματικές ΣΣΙ αποτελούν γεωμετρικούς σταθμισμένους μέσους των σχετικών τιμών (κόστους) μεταξύ της ζώνης του ευρώ και των εμπορικών της εταιρών, οι οποίοι εκφράζονται σε ένα κοινό νόμισμα. Δεδομένου ότι τα στοιχεία για τις τιμές κόστους δεν γίνονται διαθέσιμα με μεγαλύτερη συχνότητα, οι πραγματικές ΣΣΙ υπολογίζονται σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση.

102. Οι συντελεστές στάθμισης που αποδίδονται στους εμπορικούς εταίρους προκύπτουν από τα μερίδιά τους στις εμπορικές συναλλαγές επί προϊόντων μεταποίησης στη ζώνη του ευρώ, με την εξαίρεση του εμπορίου εντός της ζώνης του ευρώ, για διετείς ή τριετείς περιόδους (συγκεκριμένα 1995-1997 και, κατόπιν περαιτέρω εργασιών το 2004, 1999-2001). Για τις σταθμίσεις

χρησιμοποιούνται πληροφορίες τόσο για τις εξαγωγές όσο και για τις εισαγωγές. Οι συντελεστές στάθμισης των εισαγωγών είναι το απλό μερίδιο κάθε χώρας-εταίρου στις συνολικές εισαγωγές της ζώνης του ευρώ από όλες τις χώρες-εταίρους. Οι συντελεστές στάθμισης των εξαγωγών προσδιορίζονται κατά τρόπο ώστε να αντανακλούν τόσο τη σημασία των μεμονωμένων αγορών για τις εξαγωγές της ζώνης του ευρώ όσο και τον ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν οι εξαγωγείς της ζώνης του ευρώ στις ξένες αγορές, τόσο από εγχώριους παραγωγούς, όσο κι από εξαγωγείς τρίτων χωρών.

103. Οι ΣΣΙ υπολογίζονται έναντι δύο ομάδων εμπορικών εταιρών: τη ΣΣΙ-23, που περικλείει τα 13 κράτη μέλη της ΕΕ εκτός της ζώνης του ευρώ και τους δέκα βασικούς εμπορικούς εταίρους εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τη ΣΣΙ-42, που περικλείει τη ΣΣΙ-23 κι άλλες 19 χώρες. Για τη ΣΣΙ-23, η ονομαστική ΣΣΙ υπολογίζεται καθημερινά και οι πραγματικοί δείκτες γίνονται διαθέσιμοι μηνιαίως (με τη χρήση τιμών καταναλωτή και παραγωγού) και τριμηνιαίως (χρησιμοποιώντας αποπληθωριστές ΑΕΠ και κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος). Για την ευρύτερη ομάδα, υπολογίζονται μηνιαίως η ονομαστική ΣΣΙ και μια πραγματική ΣΣΙ βάσει των τιμών καταναλωτή.

10 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

104. Τα στατιστικά στοιχεία για τα δημόσια οικονομικά αποτελούν στατιστικά στοιχεία που καλύπτουν τις συναλλαγές και τις θέσεις της γενικής κυβέρνησης (S.13 στο ΕΣΛ 95), που περιλαμβάνει την κεντρική κυβέρνηση, την κυβέρνηση κρατιδίων ομοσπονδιακών κρατών, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης. Η ΕΚΤ ενδιαφέρεται για τα στατιστικά στοιχεία όσον αφορά τα δημόσια οικονομικά για δύο λόγους: για τους σκοπούς των εκθέσεων σύγκλισης σχετικά με την ετοιμότητα των κρατών μελών να υιοθετήσουν το ευρώ, και στο πλαίσιο της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος και του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, δίδεται έμφαση στα ετήσια

στοιχεία για το δημόσιο έλλειμμα/πλεόνασμα και το ενοποιημένο δημόσιο χρέος στα επιμέρους κράτη μέλη της ΕΕ. Σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2005/5, η οποία τυποποιεί μια από καιρό διαπιστωμένη ανάγκη για τέτοιου είδους στοιχεία από τα κράτη μέλη, οι κεντρικές τράπεζες παρέχουν στην ΕΚΤ τους ετήσιους λογαριασμούς του Δημοσίου, που περιλαμβάνουν έσοδα, δαπάνες, έλλειμμα/πλεόνασμα, δανειακές ανάγκες, έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις και ανεξόφλητο χρέος. Αυτά τα στοιχεία επιτρέπουν στην ΕΚΤ να ενσωματώνει τις συναλλαγές μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών, αντιμετωπίζοντας τα όργανα αυτά, ως προς τις συναλλαγές με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ως πρόσθετη κατηγορία της γενικής κυβέρνησης, με σκοπό την παροχή μιας πληρέστερης εικόνας των συναλλαγών του Δημοσίου στην οικονομία, από ό,τι παρέχουν τα στοιχεία που αφορούν μόνο τους εθνικούς τομείς της γενικής κυβέρνησης. Η ΕΚΤ λαμβάνει επίσης ετήσια στοιχεία για την προσαρμογή ελλείμματος-χρέους – μια αναλυτική συμφωνία μεταξύ της μεταβολής του δημόσιου χρέους από έτος σε έτος και του δημόσιου ελλείμματος ή πλεονάσματος κατά το έτος που μεσολαβεί. Κατά την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2005/5 (η οποία τροποποιήθηκε μεταγενέστερα από την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2006/2), όλα αυτά τα στοιχεία πρέπει να διαβιβάζονται σε μορφή σύμφωνη με τα στοιχεία που παρέχονται από τα κράτη μέλη της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το ΕΣΛ 95 και τη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος. Οι λογαριασμοί του Δημοσίου που παρέχονται στο πλαίσιο της Διαδικασίας Υπερβολικού Ελλείμματος δεν ακολουθούν το ΕΣΛ 95 σε περιορισμένα, αλλά σημαντικά πεδία, ιδιαίτερα αναφορικά με το τι περιλαμβάνεται στο δημόσιο χρέος και πώς αυτό αποτιμάται.

105. Δεδομένου ότι η δραστηριότητα του Δημοσίου αποτελεί σημαντικό παράγοντα στις οικονομικές εξελίξεις και τις χρηματοπιστωτικές αγορές, η ΕΚΤ χρειάζεται επίσης τριμηνιαία στοιχεία για μη χρηματοοικονομικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές του Δημοσίου και για το ανεξόφλητο δημόσιο χρέος. Οι διάφοροι κοινοτικοί κανονισμοί που εκδόθηκαν το 2000 ή έκτοτε απαιτούν την

υποβολή τριμηνιαίων πληροφοριών για τα δημόσια έσοδα και δαπάνες, τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και τους ισολογισμούς στα κράτη μέλη. Ως αποτέλεσμα, σύντομα θα γίνουν διαθέσιμα πλήρη τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία για τη γενική κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 501/2004, τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν τα τριμηνιαία χρηματοοικονομικά στοιχεία, εντός τριών μηνών μετά το τέλος του τριμήνου, ξεχωριστά για την κεντρική κυβέρνηση, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, ακολουθούμενα από ανάλυση κατά χρηματοδοτικό μέσο και, στην περίπτωση της κεντρικής κυβέρνησης και των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, από πληροφορίες για τους αντισυμβαλλόμενους. Αν και οι ολοκληρωμένες πληροφορίες γίνονται μόλις τώρα διαθέσιμες, ο κανονισμός αυτός έχει ήδη βελτιώσει την ποιότητα των χρηματοπιστωτικών λογαριασμών της Νομισματικής Ένωσης που αφορούν τη γενική κυβέρνηση και ωφελεί επίσης τα στατιστικά στοιχεία για τους λοιπούς μη χρηματοπιστωτικούς τομείς στη ζώνη του ευρώ μέσω της χρήσης πληροφοριών για τους αντισυμβαλλόμενους. Τα στοιχεία αυτά θα αποτελούν μέρος των τριμηνιαίων λογαριασμών του θεσμικού τομέα της ζώνης του ευρώ, όταν θα γίνουν διαθέσιμοι το 2007 (βλ. παρακάτω).

11 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ ΓΙΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

11.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

106. Σύμφωνα με τους ορισμούς και το εννοιολογικό πλαίσιο του ΕΣΛ 95, οι λογαριασμοί κατά θεσμικό τομέα παρέχουν πλήρη στοιχεία για τις μη χρηματοοικονομικές και τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές κάθε θεσμικού τομέα. Δίνουν πλήρη εικόνα της οικονομικής δραστηριότητας, από την παραγωγή στη δημιουργία και τη χρήση εισοδήματος προς κατανάλωση ή αποταμίευση, κατόπιν για συναλλαγές σε πάγια στοιχεία ενεργητικού, και τέλος για την καθαρή χορήγηση ή λήψη δανείων και την αντίστοιχη απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή την ανάληψη

υποχρεώσεων, με στοιχεία για τα μέσα και σε ορισμένες περιπτώσεις τους αντισυμβαλλόμενους. Οι λογαριασμοί κατά θεσμικό τομέα παρέχουν επίσης χρηματοπιστωτικές λογιστικές καταστάσεις που δείχνουν τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις, και λογαριασμούς που επιτυγχάνουν συμφωνία των συναλλαγών με τις μεταβολές των λογιστικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα, ιδιαίτερα για τους τομείς των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, είναι ανεκτίμητα για την οικονομική ανάλυση και πρόγνωση. Η πρακτική της συγκέντρωσης σε μία συνεπή δομή όλων σχεδόν των πληροφοριών, οικονομικών και χρηματοπιστωτικών, καταρτισμένων στο πλαίσιο του ΕΣΛ 95, προάγει την ακρίβεια και τη συνέπεια, και, επομένως, τη χρησιμότητα των στοιχείων. Το ΕΣΛ 95 προβλέπει την κατάρτιση λογαριασμών κατά θεσμικό τομέα, αλλά μόνο σε ετήσια συχνότητα, η οποία μειώνει σημαντικά την αξία τους για ανάλυση και πρόβλεψη των κυκλικών οικονομικών διακυμάνσεων. Η ΕΚΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την υποστήριξη της πρόσφατης κοινοτικής νομοθεσίας, καταρτίζουν αντιστοίχως από κοινού τριμηνιαίους λογαριασμούς κατά θεσμικό τομέα και έχουν ως στόχο την επίτευξη δημοσιεύσιμων αποτελεσμάτων έως την άνοιξη του 2007.

107. Στην πλήρη δέσμη των λογαριασμών, οι χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί καταγράφουν τις συναλλαγές χορήγησης και λήψης δανείων οικονομικών τομέων και οι λογιστικές καταστάσεις καταγράφουν τα ανεξόφλητα υπόλοιπα χορηγούμενων και λαμβανόμενων δανείων, με συμφωνία μεταξύ των συσσωρευμένων συναλλαγών και των μεταβολών στη λογιστική κατάσταση. Η ΕΚΤ εκδίδει μερικούς χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς και λογιστικές καταστάσεις για τη ζώνη του ευρώ με συχνότητα τριμήνου από το 2001. Στην τρέχουσα μορφή τους, τα τριμηνιαία στοιχεία δείχνουν τις βασικές δραστηριότητες χρηματοοικονομικών επενδύσεων και χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών τομέων (π.χ. μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, νοικοκυριά και γενική κυβέρνηση) και των ασφαλιστικών εταιριών και ταμείων συντάξεων, ενισχύοντας την ανάλυση της νομισματικής πολιτικής και υποστηρίζοντας την ανάλυση και τις προβλέψεις που αφορούν συγκεκριμένα τα

νοικοκυριά και τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις. Οι ΧΛΝΕ μπορούν ακόμη να χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση θεμάτων χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, για τα οποία αναφέρονται πληροφορίες σχετικές με τις συναλλαγές και τις θέσεις οικονομικών τομέων στη λογιστική κατάσταση. Τέλος, παρέχουν ένα πλαίσιο εντός του οποίου στοιχεία με μεγαλύτερη συχνότητα, ειδικά στατιστικά στοιχεία για την ποσότητα χρήματος, το ισοζύγιο πληρωμών και την έκδοση τίτλων, καθώς και για τα δημόσια οικονομικά, μπορούν να εκτιμηθούν και να ελεγχθεί η συνέπειά τους. Η χρησιμότητά τους θα ενισχυθεί σημαντικά όταν θα μπορέσουν να ενοποιηθούν με συνεπείς μη χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς θεσμικών τομέων, όπως περιγράφονται στην παράγραφο 11.4.

11.2 ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

108. Σύμφωνα με το ΕΣΛ 95, απαιτείται από τα κράτη μέλη της ΕΕ να καταρτίζουν χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς με τη μορφή λεπτομερών καταστάσεων χρηματοοικονομικών συναλλαγών και χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και ανεξόφλητων υποχρεώσεων στην αγοραία τιμή, και συμφωνία των δύο σε ένα λογαριασμό αναπροσαρμογής και σε αυτό που αποκαλείται «λοιπές μεταβολές του όγκου των στοιχείων ενεργητικού». Το ΕΣΛ 95 αναφέρει πέντε βασικούς οικονομικούς τομείς (μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, S.11, χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, S.12, γενική κυβέρνηση, S.13, νοικοκυριά, S.14, και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά, S.15). Οι τομείς S.12 και S.13 διαιρούνται περαιτέρω σε υποτομείς.

109. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται βάσει του ΕΣΛ 95 να καταρτίζουν χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς μόνο σε ετήσια βάση. Μια κατευθυντήρια γραμμή (ΕΚΤ/2002/7), ωστόσο, υποχρεώνει τις ΕθνΚΤ στη ζώνη του ευρώ να αποστέλλουν στην ΕΚΤ στοιχεία τριμηνιαίων εθνικών χρηματοπιστωτικών λογαριασμών, τα οποία καλύπτουν τους μη χρηματοπιστωτικούς τομείς, καθώς και τις ασφαλιστικές εταιρίες και

τα ταμεία συντάξεων. Σχεδόν όλα είναι πλέον συμβατά. Οι ΕθνΚΤ πρέπει να παρέχουν στοιχεία από το τέλος του 1997. Οι πληροφορίες παραλαμβάνονται με πολύ βραδύτερο ρυθμό από τα στατιστικά στοιχεία της ΕΚΤ για τη ζώνη του ευρώ τα οποία, αν και έγκαιρα και κατάλληλα για τις ανάγκες των ΧΛΝΕ, παρέχουν μόνο μέρος των αναγκαίων πληροφοριών.

110. Η συγκέντρωση των δεδομένων από τα στατιστικά στοιχεία της ΕΚΤ για τη λογιστική κατάσταση των ΝΧΙ και τους εθνικούς χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς επιτρέπει στην ΕΚΤ να καταρτίζει στοιχεία των τριμηνιαίων χρηματοοικονομικών συναλλαγών και λογιστικών καταστάσεων των μη χρηματοπιστωτικών τομέων στη ζώνη του ευρώ τα οποία, αν και χρήσιμα, έχουν περιθώριο βελτίωσης από άποψη πεδίων κάλυψης και προθεσμιών.

111. Στην ακόλουθη παράγραφο συνοψίζονται οι πληροφορίες όπως παρουσιάζονται επί του παρόντος. Μια νέα κατευθυντήρια γραμμή (ΕΚΤ/2005/13, τροποποίηση της ΕΚΤ/2002/7) βελτιώνει την προθεσμία από τις 130 στις 110 ημέρες από το τέλος του τριμήνου, με ισχύ από τον Απρίλιο 2006, και σε εύλογο χρονικό διάστημα θα επιτρέπει τη δημοσίευση των μεγεθών της ζώνης του ευρώ εντός 120 ημερών από το τέλος του τριμήνου. Απαιτεί την κατάρτιση πλήρων τριμηνιαίων εθνικών χρηματοπιστωτικών λογαριασμών (με πλήρη κάλυψη των κατηγοριών χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και πλήρη κάλυψη των θεσμικών τομέων και του υπόλοιπου κόσμου) τόσο για τις χρηματοπιστωτικές λογιστικές καταστάσεις όσο και για τα στοιχεία συναλλαγών. Ορισμένες πληροφορίες για τους τομείς αντισυμβαλλομένων, οι οποίες απουσιάζουν επί του παρόντος από τους περισσότερους εθνικούς χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς, θα καταστούν διαθέσιμες σταδιακά έως τον Απρίλιο του 2008. Μεταξύ άλλων βελτιώσεων, η τροποποιητική κατευθυντήρια γραμμή λαμβάνει υπόψη την πρόσφατη κοινοτική νομοθεσία σχετικά με τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς του Δημοσίου και προσδιορίζει τις απαιτήσεις στην περίπτωση διεύρυνσης της ζώνης του ευρώ.

11.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

11.3.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

112. Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές επενδύσεις καλύπτουν βασικά τη διακράτηση χρήματος με την ευρεία έννοια (M3) των μη χρηματοπιστωτικών τομέων της ζώνης του ευρώ, και, επιπρόσθετα, κάποιες βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις έναντι άλλων τομέων της ζώνης του ευρώ. Οι καταθέσεις που ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμη χρηματοοικονομική επένδυση είναι οι καταθέσεις προθεσμίας άνω των δύο ετών και οι καταθέσεις υπό προειδοποίηση άνω των τριών μηνών. Τα τεχνικά ασφαλιστικά αποθεματικά αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι εταιριών ασφαλειών ζωής και ταμείων συντάξεων. Μαζί με τα πιο μακροπρόθεσμα χρεόγραφα (συνήθως άνω του έτους), τις εισηγμένες μετοχές και τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων επενδυτικού χαρακτήρα (εκτός των ΑΚΧΑ), αποτελούν σημαντική συνιστώσα των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών επενδύσεων των νοικοκυριών.

113. Τα στατιστικά στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των ΝΧΙ παρέχουν στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της διακράτησης του νομίσματος και των καταθέσεων και των μεριδίων ΑΚΧΑ από μη χρηματοπιστωτικούς τομείς στη ζώνη του ευρώ. Οι καταθέσεις μη τραπεζών (οι μη χρηματοπιστωτικοί τομείς δεν μπορούν να διαχωριστούν για αυτό το σκοπό) σε τράπεζες εκτός της ζώνης του ευρώ εκτιμώνται εν μέρει από πηγές του ισοζυγίου πληρωμών. Η διακράτηση χρεογράφων και μετοχών (τόσο άμεση διακράτηση όσο και έμμεση, μέσω αμοιβαίων κεφαλαίων) είναι δυσκολότερο να καταδειχθεί, δεδομένου του προβλήματος της ταυτοποίησης των κατόχων διαπραγματεύσιμων τίτλων. Στην τρέχουσα μορφή τους, οι τριμηνιαίοι εθνικοί χρηματοπιστωτικοί λογαριασμοί επιτρέπουν την εκτίμηση των συνολικών διαθεσίμων από μη χρηματοπιστωτικούς τομείς στη ζώνη του ευρώ, αλλά δεν υφίσταται

περαιτέρω ανάλυση στους επιμέρους μη χρηματοπιστωτικούς τομείς. Όπως σημειώθηκε στην παράγραφο 78, κάποιες πληροφορίες για τα εν λόγω στοιχεία θα καταστούν διαθέσιμες σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2005/13.

11.3.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

114. Οι κυριότερες συνιστώσες των χορηγήσεων που χορηγούνται σε μη χρηματοπιστωτικούς τομείς είναι τίτλοι, δάνεια και εισηγμένες μετοχές. Οι βασικές υποχρεώσεις των μη χρηματοπιστωτικών τομέων στη ζώνη του ευρώ καταδεικνύονται σχετικά εύκολα από τα στατιστικά στοιχεία της ζώνης του ευρώ και τα στοιχεία των τριμηνιαίων εθνικών χρηματοπιστωτικών λογαριασμών. Αντίθετα από τις απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις αναλύονται πλήρως κατά τομείς, και τα δάνεια και τα χρεόγραφα κατά αρχική διάρκεια.

115. Παρόμοιες πληροφορίες με αυτές που υφίστανται για τους μη χρηματοπιστωτικούς τομείς διατίθενται για τις ασφαλιστικές εταιρίες και αυτόνομα ταμεία συντάξεων στη ζώνη του ευρώ. Οι βασικές υποχρεώσεις αυτών των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών (δηλ. η καθαρή συμμετοχή νοικοκυριών σε αποθεματικά ασφαλειών ζωής και σε αποθεματικά ταμείων συντάξεων και οι προκαταβολές ασφαλιστρών και τα αποθεματικά έναντι εκκρεμών απαιτήσεων) καταγράφονται σε μεγάλο βαθμό ως χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των μη χρηματοπιστωτικών τομέων. Τα ποσά διαφέρουν επειδή οι ασφαλιστικές εταιρίες και τα ταμεία συντάξεων στη ζώνη του ευρώ έχουν υποχρεώσεις αυτού του είδους έναντι αντισυμβαλλομένων εκτός της ζώνης του ευρώ και οι μη χρηματοπιστωτικοί τομείς στη ζώνη του ευρώ τηρούν συμβόλαια με ασφαλιστικές εταιρίες και ταμεία συντάξεων εκτός της ζώνης του ευρώ, και έχουν και καθαρή συμμετοχή σε μη αυτόνομα ταμεία συντάξεων.

11.4 ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

116. Ο λογαριασμός χρηματοοικονομικών συναλλαγών είναι ο τελευταίος στη σειρά των λογαριασμών που καταγράφουν συναλλαγές

μεταξύ θεσμικών τομέων. Το σύνολο των συναλλαγών που καταγράφονται στο λογαριασμό αυτό πρέπει να αντιστοιχεί στο εξισωτικό μέγεθος που μεταφέρεται από το λογαριασμό κίνησης κεφαλαίων, δηλαδή την καθαρή χορήγηση ή λήψη δανείων, ο οποίος είναι το αποτέλεσμα όλων των μη χρηματοοικονομικών συναλλαγών του αντίστοιχου κλάδου. Όπως σημειώθηκε πιο πάνω, το ΕΣΛ 95 απαιτεί τη διαβίβαση αυτών των πληροφοριών μόνο σε ετήσια βάση. Η ΕΚΤ και η Επιτροπή καταρτίζουν από κοινού τριμηνιαίους μη χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς αναλυόμενους κατά θεσμικό κλάδο, που θα συνδέονται με τους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς. Τα πρώτα αποτελέσματα αναμένεται να δημοσιευθούν την άνοιξη του 2007. Η απαίτηση παροχής τριμηνιαίων στοιχείων για τους μη χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς των θεσμικών τομέων υποστηρίζεται από πρόσφατη κοινοτική νομοθεσία (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1161/2005, που εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2005). Τα πρώτα στοιχεία παρασχέθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό τον Ιανουάριο του 2006, μαζί με τριμηνιαία στοιχεία από τις αρχές του 1999. Μετά από μια μεταβατική περίοδο, κατά την οποία κάποιες πληροφορίες δεν χρειάζεται να αναφέρονται προκειμένου να περιορίζεται η επιβάρυνση των κρατών μελών, ο κανονισμός απαιτεί την παροχή μιας πλήρους δέσμης λογαριασμών, από το λογαριασμό παραγωγής έως το λογαριασμό κίνησης κεφαλαίων, μαζί με τα σχετικά εξισωτικά μεγέθη ή συνοπτικά στατιστικά στοιχεία (ακαθάριστη και καθαρή προστιθέμενη αξία, λειτουργικό πλεόνασμα, διαθέσιμο εισόδημα, αποταμίευση, κ.λπ.). Μετά τη μεταβατική περίοδο, τα στοιχεία πρέπει να παρέχονται εντός 90 ημερών από το τέλος του τριμήνου το οποίο αφορούν. Για τα στοιχεία που σχετίζονται με τους τομείς των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, ο κανονισμός προβλέπει παρέκκλιση για κράτη μέλη με ΑΕΠ μικρότερο του 1% του συνόλου της ΕΕ: από αυτή την παρέκκλιση θα επωφεληθούν το Λουξεμβούργο και τα νέα κράτη μέλη, πλην της Πολωνίας. Ο κανονισμός δεν απαιτεί αρχικά την παροχή πληροφοριών για τους αντισυμβαλλομένους, αλλά αυτό εξετάζεται ως μεταγενέστερη εξέλιξη.

12 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΙΤΛΩΝ

117. Βάσει του Καταστατικού, το Ευρωσύστημα έχει το καθήκον να προωθή την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμής και, για αυτό το σκοπό, παρέχει διευκολύνσεις για τις πληρωμές και τους διακανονισμούς τίτλων. Το Ευρωσύστημα έχει επίσης ένα ρόλο γενικής εποπτείας αναφορικά με τα συστήματα πληρωμής, τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για την ομαλή λειτουργία της νομισματικής πολιτικής. Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ έχει στενό ενδιαφέρον για τη χρήση των διαφορετικών μέσων πληρωμής (μετρητά, τραπεζικοί λογαριασμοί, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, ηλεκτρονικά πορτοφόλια, κ.λπ.) και για τη λειτουργία των διατραπεζικών μεταφορών κεφαλαίων. Η ΕΚΤ ενδιαφέρεται για τα συστήματα διακανονισμού τίτλων, καθώς το Ευρωσύστημα τα χρησιμοποιεί για το διακανονισμό πιστωτικών πράξεων. Επιδεικνύει επίσης ενδιαφέρον για την παρακολούθηση της ενοποίησης των χρηματαγορών στη ζώνη του ευρώ. Κατά την υλοποίηση αυτών των λειτουργικών καθηκόντων και του καθήκοντος εποπτείας των συστημάτων πληρωμής, το Ευρωσύστημα συλλέγει ένα μεγάλο αριθμό στοιχείων, πολλά από τα οποία δημοσιεύονται σε μια ετήσια έκθεση για τα συστήματα πληρωμής και διακανονισμού τίτλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Blue Book). Σε στενή συνεργασία με τις Εθνικές ΚΤ, η ΕΚΤ πρόσφατα ανέλαβε το έργο να καταστήσει τα στοιχεία πιο συνεπή σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και να τα συγκεντρώσει σε μια ενιαία βάση δεδομένων.

13 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

118. Επί του παρόντος 13 κράτη μέλη της ΕΕ βρίσκονται εκτός της ζώνης του ευρώ. Κάποιο ή και όλα εξ αυτών, καθώς και κάθε μελλοντικό κράτος μέλος, ενδέχεται να εισέλθουν σε κάποιο στάδιο. Όταν το πράξουν, θα είναι σημαντικό να διατηρηθεί η ποιότητα των στατιστικών στοιχείων της ζώνης του ευρώ. Θα πρέπει συνεπώς να είναι καλά προετοιμασμένα για την ένταξη, όσον αφορά

τα στατιστικά στοιχεία. Όπως έδειξε η ένταξη της Ελλάδας το 2001, είναι επίσης αναγκαία η παροχή αναδρομικών στοιχείων για τη ζώνη του ευρώ στη διευρυμένη της σύνθεση, προκειμένου να είναι δυνατός ο υπολογισμός των ρυθμών ανάπτυξης πριν και μετά τη διεύρυνση, και η παροχή συνεπών χρονολογικών σειρών για την κατάρτιση οικονομικών υποδειγμάτων και τη διενέργεια προγνώσεων και ανάλυσης πολιτικής προσανατολισμένης στο μέλλον. Φυσικά δεν συνεπάγεται ότι το αποτέλεσμα θα αντιπροσωπεύει πλήρως την υφιστάμενη θέση, εάν η ζώνη του ευρώ ήταν όντως ευρύτερη κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Επιπλέον, κάποια στατιστικά στοιχεία αναφοράς που καλύπτουν τη ζώνη του ευρώ με τη μορφή την οποία είχε την περίοδο την οποία αφορούν τα στοιχεία, θα είναι πάντοτε απαραίτητα, παρά τις διακοπές που προέκυψαν λόγω των διαδοχικών διευρύνσεων.

119. Όταν τα στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ αποτελούν απλώς το άθροισμα εθνικών στοιχείων, το μόνο που χρειάζεται, σε περίπτωση διεύρυνσης, είναι πλήρως συγκρίσιμα εθνικά στοιχεία για τις προσφάτως συμμετέχουσες χώρες. Όταν τα μεγέθη της ζώνης του ευρώ δεν αποτελούν απλό άθροισμα εθνικών στοιχείων (όπως στην περίπτωση των νομισματικών στατιστικών στοιχείων, των στατιστικών στοιχείων ισοζυγίου πληρωμών και διεθνούς επενδυτικής θέσης, καθώς και των χρηματοπιστωτικών λογαριασμών), οι μεταβολές στη σύνθεση της ζώνης του ευρώ απαιτούν την παροχή αναδρομικών στοιχείων με επαρκείς λεπτομέρειες κατά γεωγραφική περιοχή και τομέα, ώστε να καταστεί δυνατή η εκτέλεση των απαραίτητων ενοποιήσεων. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να παρέχονται τόσο από τα υπάρχοντα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ όσο και από τα νέα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Επιπλέον, δεδομένου ότι στα στατιστικά στοιχεία της λογιστικής κατάστασης των NXI συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικές με το νόμισμα και αναλύσεις κατά μέσο, διάρκεια και τομέα, η απαίτηση από τα κράτη μέλη να παρέχουν στοιχεία που θα επιτρέψουν την κατάρτιση των μεγεθών της ζώνης του ευρώ για προγενέστερες ημερομηνίες ή περιόδους για οποιαδήποτε πιθανή σύνθεση της ζώνης του ευρώ θα συνεπαγόταν μια τεράστια επιβάρυνση υποβολής στοιχείων όσον

αφορά τα νομισματικά δεδομένα και τα δεδομένα του ισοζυγίου πληρωμών. Στην πράξη, τα αναδρομικά στοιχεία είχαν καταρτιστεί βάσει των καλύτερων δυνατών εκτιμήσεων για την έναρξη της νομισματικής ένωσης, και όταν η Ελλάδα εισήλθε στη ζώνη του ευρώ, τα προβλεπόμενα στους πίνακες παροχής στοιχεία συμπληρώθηκαν με πληροφορίες από άλλες πηγές (π.χ. από τα διεθνή τραπεζικά στατιστικά στοιχεία της ΤΔΔ). Κατόπιν της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2004, και ενόψει της πιθανότητας περαιτέρω διευρύνσεων της ζώνης του ευρώ, η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ πρόσφατα συμφώνησαν τις βασικές αρχές και τα μέτρα εφαρμογής για εναρμονισμένη διαβίβαση των αναδρομικών στοιχείων, αναγνωρίζοντας ότι οι κατ' εκτίμηση υπολογισμοί θα εξακολουθήσουν να είναι αναγκαίοι.

14 Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

120. Η ανταλλαγή στατιστικών πληροφοριών εντός του ΕΣΚΤ, αλλά και με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς προϋποθέτει ένα ταχύ, ισχυρό και ασφαλές σύστημα ανταλλαγής δεδομένων. Το ΕΣΚΤ διαθέτει τέτοιες εγκαταστάσεις μεταβίβασης ηλεκτρονικών αρχείων και προς τις δύο κατευθύνσεις, μεταξύ της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ, χρησιμοποιώντας ένα κλειστό δίκτυο τηλεπικοινωνιών και μια καθορισμένη μορφή μηνυμάτων, γνωστή ως GESMES/TS (SDMX-EDI), η οποία χρησιμοποιείται ευρέως στη διεθνή στατιστική κοινότητα για την ανταλλαγή δεδομένων και μετα-δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών δομών, ορισμών και καταλόγων κωδικών. Επιτρέπει επίσης την εύκολη διασύνδεση των βάσεων στατιστικών δεδομένων στα δίκτυα και στα συστήματα παραλαβής και αποστολής ηλεκτρονικών δεδομένων. Οι νέες σειρές δεδομένων ενσωματώνονται εύκολα. Η ίδια μορφή χρησιμοποιείται από την ΕΚΤ για ανταλλαγές στατιστικών πληροφοριών με την Eurostat και με διεθνείς οργανισμούς (κυρίως την ΤΔΔ και το ΔΝΤ). Οι σύγχρονες τεχνολογίες, που βασίζονται στα πρότυπα SDMX-ML, χρησιμοποιούνται επίσης και στην ηλεκτρονική διάδοση των στατιστικών πληροφοριών. Η ΕΚΤ συνεργάζεται

στενά με την ΤΔΔ, την Eurostat, το ΔΝΤ, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τα Ηνωμένα Έθνη και την Παγκόσμια Τράπεζα για την πρωτοβουλία SDMX, με σκοπό την ανάπτυξη αποδοτικότερων μηχανισμών για την ανταλλαγή και την κοινοποίηση στατιστικών δεδομένων και μετα-δεδομένων.

15 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

121. Χωρίς να αποκαλύπτει εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με μεμονωμένους φορείς παροχής στοιχείων ή άλλα πρόσωπα, πολιτική της ΕΚΤ είναι η πλήρης και άμεση δημοσίευση των στατιστικών στοιχείων, με περιγραφές του είδους, της πηγής, του πεδίου κάλυψης και της εννοιολογικής βάσης. Ο δικτυακός τόπος της ΕΚΤ περιέχει όλα τα στατιστικά στοιχεία της ζώνης του ευρώ και το περιγραφικό υλικό, μαζί με μια σειρά από σχετικά εθνικά στατιστικά στοιχεία και συνδέσμους στους δικτυακούς τόπους των εθνικών τραπεζών, στους οποίους υπάρχουν αυτά, κι άλλα αναλυτικότερα εθνικά δεδομένα. Η ενότητα στατιστικών στοιχείων του Μηνιαίου Δελτίου της ΕΚΤ και το Statistics Pocket Book περιέχουν επίσης εκτεταμένους πίνακες και (στην περίπτωση του Μηνιαίου Δελτίου) άρθρα και πλαίσια στα οποία περιγράφονται τα στατιστικά στοιχεία της ΕΚΤ. Πολλά από τα στοιχεία δημοσιεύονται πρώτα σε δελτία Τύπου σε προαναγγελθείσες ημερομηνίες (βλέπε Παράρτημα 1).

122. Οι περισσότερες δέσμες στατιστικών στοιχείων υπόκεινται σε αναθεώρηση. Λάθη σε αρχικά δεδομένα ενδέχεται να πρέπει να διορθωθούν, δεδομένα υψηλής συχνότητας συχνά αναθεωρούνται ενόψει μεταγενέστερων, πληρέστερων πληροφοριών (π.χ. ο τακτικός κύκλος αναθεωρήσεων του μηνιαίου ισοζυγίου πληρωμών της ζώνης του ευρώ κατόπιν λήψης πληρέστερων τριμηνιαίων στοιχείων) και μεθοδολογικές βελτιώσεις ενδέχεται κατά διαστήματα να επιβάλλουν την αναθεώρηση προγενέστερων στοιχείων. Πολιτική της ΕΚΤ είναι να ανακοινώνει εκ των προτέρων τους κύκλους αναθεωρήσεων, να παρέχει πλήρη τεκμηρίωση για τις αναθεωρήσεις, να τηρεί το

μέγεθος και τη μορφή τους υπό έλεγχο, και να αναθεωρεί τα προγενέστερα στοιχεία, όπου αυτό είναι δυνατό, με λογικό κόστος.

123. Η ΕΚΤ (όπως και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή) έχει τυποποιήσει το μηχανισμό παρακολούθησης της ποιότητας των στατιστικών στοιχείων σε ένα αυξανόμενο αριθμό στατιστικών τομέων, απαιτώντας την παροχή περιοδικών εκθέσεων στις οποίες γίνεται επισκόπηση διάφορων πτυχών ποιότητας με συστηματικό τρόπο. Τέτοιες εκθέσεις έχουν δημοσιευθεί στους τομείς των στατιστικών στοιχείων ισοζυγίου πληρωμών και διεθνούς επενδυτικής θέσης (επί του παρόντος σύμφωνα με το άρθρο 6 της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2004/15), που απαιτούνται επίσης από τις κατευθυντήριες γραμμές για τους τριμηνιαίους χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς (ΕΚΤ/2002/7, όπως τροποποιήθηκε από την ΕΚΤ/2005/13) και τη στατιστική δημοσίων οικονομικών (ΕΚΤ/2005/5). Η κατευθυντήρια γραμμή για τη νομισματική και τραπεζική στατιστική (ΕΚΤ/2003/2, όπως τροποποιήθηκε από την ΕΚΤ/2005/4), η οποία επίσης καλύπτει τις εκδόσεις τίτλων και τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, απαιτεί από τις κεντρικές τράπεζες να παρακολουθούν την ποιότητα των στοιχείων που υποβάλλονται στην ΕΚΤ. Ο κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για την κατάρτιση τριμηνιαίων μη χρηματοπιστωτικών λογαριασμών κατά θεσμικό τομέα επιβάλλει υποχρεώσεις στα κράτη μέλη αναφορικά με τα πρότυπα ποιότητας και απαιτεί από την Επιτροπή την παροχή στοιχείων σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός πέντε ετών από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού.

124. Κατά τη δημοσίευση των στατιστικών στοιχείων και την αναθεώρηση των στοιχείων μετά τη δημοσίευση, η ΕΚΤ συντονίζει τις ενέργειές της με τις Εθνικές και, όπου είναι απαραίτητο, με την Eurostat. Ο στόχος είναι η παρουσίαση των πιο ενημερωμένων πληροφοριών, διατηρώντας, στο μέτρο του δυνατού, τη συνέπεια μεταξύ των στατιστικών πεδίων και τη διαχρονική συνέπεια.

16 ΝΟΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΚΤ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

125. Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου παρέχει το νομικό πλαίσιο για τις στατιστικές δραστηριότητες της ΕΚΤ. Περαιτέρω νομικά κείμενα όπως ορίζεται στα άρθρα 34 και 14.3 του Καταστατικού επιβάλλουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις παροχής στοιχείων σε πληθυσμό παροχής στοιχείων που προκύπτει από τον πληθυσμό παροχής στοιχείων αναφοράς που καθορίζεται στο άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 2533/98, ή καθοδηγούν τις ΕθνΚΤ (ή άλλες στατιστικές υπηρεσίες) ως προς το ποια στοιχεία πρέπει να διαβιβάζουν στην ΕΚΤ, με ποια μορφή, πότε και πώς. Οι κανονισμοί της ΕΚΤ απευθύνονται στους φορείς παροχής στοιχείων και εφαρμόζονται άμεσα στα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ είναι δεσμευτικές για τα μέλη του Ευρωσυστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ίδιας της ΕΚΤ. Οι συστάσεις της ΕΚΤ δεν έχουν δεσμευτική ισχύ αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση των στατιστικών υπηρεσιών στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, οι οποίες παρέχουν στοιχεία αν και δεν είναι κεντρικές τράπεζες, σχετικά με τις στατιστικές απαιτήσεις της ΕΚΤ. Ο σκοπός των ανακοινώσεων είναι να παρέχουν πληροφορίες. Τα νομικά κείμενα της ΕΚΤ που επί του παρόντος βρίσκονται σε ισχύ αναγράφονται στην επόμενη σελίδα.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ, ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ

Κανονισμός (22 Νοεμβρίου 2001) σχετικά με την ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του τομέα των νομισματικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΚΤ/2001/13), ([ΕΕ L333, 17.12.01](#)).

Κανονισμός (21 Νοεμβρίου 2002) που τροποποιεί τον κανονισμό ΕΚΤ/2001/13 (ΕΚΤ/2002/8), ([ΕΕ L330, 06.12.02](#)).

Κανονισμός (18 Σεπτεμβρίου 2003) που τροποποιεί τον κανονισμό ΕΚΤ/2001/13 (ΕΚΤ/2003/10), ([ΕΕ L250, 02.10.03](#)).

Κανονισμός (20 Δεκεμβρίου 2001) σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία επιτοκίων εφαρμοζόμενων από τα νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε καταθέσεις και δάνεια που αφορούν νοικοκυριά και μη χρηματοδοτικές εταιρείες (ΕΚΤ/2001/18), ([ΕΕ L010, 12.01.02](#)).

Κανονισμός (16 Δεκεμβρίου 2004) που τροποποιεί τους κανονισμούς ΕΚΤ/2001/13 και ΕΚΤ/2001/18 (ΕΚΤ/2004/21), ([ΕΕ L371, 18.12.04](#)).

Κατευθυντήρια γραμμή (6 Φεβρουαρίου 2003) σχετικά με ορισμένες υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων θεσπιζόμενες από την ΕΚΤ και τις διαδικασίες παροχής στατιστικών στοιχείων από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες στον τομέα της νομισματικής και τραπεζικής στατιστικής (ΕΚΤ/2003/2), ([ΕΕ L241, 26.09.03](#)).

Κατευθυντήρια (13 Φεβρουαρίου 2004) που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/2 (ΕΚΤ/2004/1), ([ΕΕ L083, 20.03.04](#)).

Κατευθυντήρια γραμμή (15 Φεβρουαρίου 2005) που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2003/2 (ΕΚΤ/2005/4), ([ΕΕ L109, 29.04.05](#)).

Ανακοίνωση της ΕΚΤ σχετικά με την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις των υποχρεώσεων παροχής στατιστικών στοιχείων της λογιστικής κατάστασης (2004/C195/10), ([ΕΕ C195, 31.07.04](#)).

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ

Κατευθυντήρια γραμμή (16 Ιουλίου 2004) σχετικά με τις απαιτήσεις της ΕΚΤ για παροχή στατιστικών στοιχείων στον τομέα του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης και το πρότυπο διεθνών διαθεσίμων (ΕΚΤ/2004/15), ([ΕΕ L354, 30.11.04](#)) (η σχετική σύσταση είναι η ΕΚΤ/2004/16), ([ΕΕ C292, 30.11.04](#)).

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Κατευθυντήρια γραμμή (21 Νοεμβρίου 2002) σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων που θεσπίζει η ΕΚΤ στον τομέα των τριμηνιαίων χρηματοοικονομικών λογαριασμών (ΕΚΤ/2002/7), ([ΕΕ L334, 11.12.02](#)).

Κατευθυντήρια γραμμή (17 Νοεμβρίου 2005) που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2002/7 (ΕΚΤ/2005/13), ([ΕΕ L030, 02.02.06](#)).

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Κατευθυντήρια γραμμή (17 Φεβρουαρίου 2005) σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων που θεσπίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις διαδικασίες ανταλλαγής στατιστικών πληροφοριών εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών στον τομέα της στατιστικής δημοσίων οικονομικών (ΕΚΤ/2005/5), (ΕΕ L109, 29.04.05).

Κατευθυντήρια γραμμή (3 Φεβρουαρίου 2006) που τροποποιεί την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2005/5 (ΕΚΤ/2006/2), (ΕΕ L040, 11.02.06).

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Κατευθυντήρια γραμμή (22 Δεκεμβρίου 1998) σχετικά με τους κοινούς κανόνες και τα ελάχιστα πρότυπα για την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των ατομικών στατιστικών πληροφοριών που συλλέγει η ΕΚΤ με τη συνδρομή των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕΚΤ/1998/NP28), (ΕΕ L055, 24.02.01).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Η ΕΚΤ δημοσιεύει ευρεία σειρά στατιστικών στοιχείων σε μηνιαία και τριμηνιαία δελτία Τύπου, καθώς και στην ενότητα «Στατιστικά στοιχεία της ζώνης του ευρώ» στο Μηνιαίο Δελτίο της ΕΚΤ, το οποίο δημοσιεύεται κανονικά τη δεύτερη Πέμπτη κάθε μήνα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω, μπορείτε να συμβουλευθείτε την ενότητα στατιστικών στοιχείων στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.int).

Νομισματικές εξελίξεις στη ζώνη του ευρώ (δημοσιεύονται μηνιαίως, την 19η εργάσιμη ημέρα μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν).

Στατιστικά στοιχεία για τα επιτόκια των NXI (δημοσιεύονται μηνιαίως, την 30ή εργάσιμη ημέρα μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν).

Στατιστικά στοιχεία για τις εκδόσεις τίτλων στη ζώνη του ευρώ (δημοσιεύονται μηνιαίως, την 20ή εργάσιμη ημέρα του δεύτερου μήνα μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν).

Στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών της ζώνης του ευρώ (δημοσιεύονται μηνιαίως, μεταξύ της 21ης και της 29ης ημέρας του δεύτερου μήνα μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν).

Στατιστικά στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένης γεωγραφικής ανάλυσης· διεθνής επενδυτική θέση της ζώνης του ευρώ (δημοσιεύονται τριμηνιαίως, περίπου 4 μήνες μετά το τρίμηνο το οποίο αφορούν).

Διεθνής επενδυτική θέση της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένης γεωγραφικής ανάλυσης (δημοσιεύεται ετησίως, περίπου 10½ μήνες μετά το τέλος του έτους το οποίο αφορά).

Διεθνή αποθεματικά και ρευστότητα σε ξένο νόμισμα (δημοσιεύονται μηνιαίως, την τελευταία εργάσιμη ημέρα μετά το τέλος του μήνα τον οποίο αφορούν).

Χρηματοδότηση και χρηματοοικονομικές επενδύσεις των μη χρηματοπιστωτικών τομέων της ζώνης του ευρώ· κύρια χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των ασφαλιστικών εταιριών και των ταμείων συντάξεων (δημοσιεύονται τριμηνιαίως, περίπου 4½ μήνες μετά το τρίμηνο το οποίο αφορούν).

Στατιστικά στοιχεία για τα επενδυτικά κεφάλαια της ζώνης του ευρώ (δημοσιεύονται τριμηνιαίως, περίπου 3½ μήνες μετά το τρίμηνο το οποίο αφορούν).

Τριμηνιαία στατιστικά στοιχεία για τα δημόσια οικονομικά στη ζώνη του ευρώ (δημοσιεύονται τριμηνιαίως, περίπου 4½ μήνες μετά το τρίμηνο το οποίο αφορούν).

Ετήσια στατιστικά στοιχεία για τα δημόσια οικονομικά στη ζώνη του ευρώ (δημοσιεύονται ετησίως, περίπου 4½ μήνες μετά το τέλος του έτους το οποίο αφορούν).

Πρόσθετα γενικά οικονομικά στατιστικά στοιχεία της ζώνης του ευρώ για τις τιμές των κατοικιών (δημοσιεύονται εξαμηνιαίως, περίπου 4 μήνες μετά την περίοδο την οποία αφορούν)· για δείκτες της αγοράς εργασίας (δημοσιεύονται τριμηνιαίως, μεταξύ 2 και 4 μηνών μετά την περίοδο την οποία

αφορούν)· για το απόθεμα κεφαλαίου στη ζώνη του ευρώ (δημοσιεύονται ετησίως, περίπου 1½ έτη μετά το έτος το οποίο αφορούν· και εποχικά διορθωμένοι ΕνΔΤΚ της ζώνης του ευρώ (δημοσιεύονται μηνιαίως, μετά τη δημοσίευση από την Eurostat της μη διορθωμένης μηνιαίας σειράς ΕνΔΤΚ, περίπου 18 ημέρες μετά το μήνα τον οποίο αφορούν).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η ζώνη του ευρώ συστάθηκε τον Ιανουάριο του 1999. Ωστόσο, πολλές στατιστικές σειρές που αφορούσαν προηγούμενες εξελίξεις στις χώρες που αποτέλεσαν τη ζώνη του ευρώ καταρτίστηκαν από την ΕΚΤ, με τη συνδρομή των ΕθνΚΤ, για τους σκοπούς της ανάλυσης και της έρευνας, ενώ νέες απαιτήσεις για στατιστικά στοιχεία συχνά περιλαμβάνουν προηγούμενα στοιχεία (όχι πάντα με αφετηρία το 1999) όσο το δυνατόν σε συγκρίσιμη βάση. Αυτό το παράρτημα προσδιορίζει το σημείο αφετηρίας ορισμένων βασικών σειρών για τη ζώνη του ευρώ στην παρούσα σύνθεσή της. Ωστόσο, καθώς τα στατιστικά στοιχεία της ζώνης του ευρώ τείνουν να είναι πιο λεπτομερή και ολοκληρωμένα με την πάροδο του χρόνου, το γεγονός ότι μια σειρά στοιχείων διατίθεται για παράδειγμα από το 1994 δεν σημαίνει απαραίτητα ότι όλες οι λεπτομέρειες που δημοσιεύονται σήμερα στο Μηνιαίο Δελτίο της ΕΚΤ είναι διαθέσιμες εξ αρχής. Επιπλέον, τα παλαιότερα στοιχεία, τα οποία συχνά καταρτίζονταν από μη εναρμονισμένες πηγές για άλλους σκοπούς, είναι συνήθως χαμηλότερης ποιότητας σε σχέση με τα μεταγενέστερα στοιχεία και δεν είναι πλήρως συγκρίσιμα με αυτά.

Το παράρτημα αφορά τα συγκεντρωτικά μεγέθη για τη ζώνη του ευρώ. Τα στοιχεία που αφορούν μεμονωμένα κράτη μέλη, τα οποία μπορεί να διατίθενται για πιο μακρόχρονες ή πιο βραχύχρονες περιόδους, δεν εξετάζονται εδώ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ, ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ

Λογιστική κατάσταση των ΝΧΙ – μηνιαία στοιχεία από τα τέλη Σεπτεμβρίου 1997 (συμπεριλαμβανόμενης της Ελλάδας από το Μάρτιο 1998).

Νομισματικά μεγέθη (M1, M2-M1 και M3) – μηνιαία στοιχεία από τον Ιανουάριο 1980 (με λιγότερο αξιόπιστα στοιχεία που εκπονήθηκαν για ερευνητικούς σκοπούς από το 1970).

«Τραπεζικά» δάνεια – μηνιαία στοιχεία από τον Ιανουάριο 1983.

Αμοιβαία κεφάλαια επενδυτικού χαρακτήρα (εκτός των αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς) – τριμηνιαίες λογιστικές καταστάσεις από τα τέλη του 1998.

Εκδόσεις τίτλων (χρεογράφων) – ακαθάριστες και καθαρές εκδόσεις: μηνιαία στοιχεία από τον Ιανουάριο 1990· ανεξόφλητα ποσά: μηνιαία στοιχεία από το Δεκέμβριο 1989.

Εκδόσεις τίτλων (εισηγμένες μετοχές) – ακαθάριστες και καθαρές εκδόσεις: μηνιαία στοιχεία από τον Ιανουάριο 1999· ανεξόφλητα ποσά: μηνιαία στοιχεία από το Δεκέμβριο 1998.

Επιτόκια των ΝΧΙ – μηνιαία στοιχεία για έξι επιτόκια καταθέσεων και τέσσερα επιτόκια δανεισμού από μη εναρμονισμένες εθνικές πηγές από τον Ιανουάριο 1996.

Επιτόκια των ΝΧΙ – μηνιαία στοιχεία για τις τρέχουσες εναρμονισμένες σειρές (45 δείκτες: 31 για νέες συναλλαγές, 14 για ανεξόφλητα ποσά) από τον Ιανουάριο 2003.

Επιτόκια της χρηματαγοράς, αποδόσεις ομολόγων Δημοσίου, δείκτες χρηματιστηριακής αγοράς – μηνιαία στοιχεία από τον Ιανουάριο 1994.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και βασικές συνιστώσες – τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 1980· μηνιαία στοιχεία από τον Ιανουάριο 1997.

Ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών – μηνιαία στοιχεία από τον Ιανουάριο 1998.

Γεωγραφική ανάλυση του ισοζυγίου πληρωμών – τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 2003.

Νομισματική απεικόνιση του ισοζυγίου πληρωμών – τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 2000, μηνιαία στοιχεία από το Μάρτιο 2003.

Διεθνής επενδυτική θέση – ετήσια στοιχεία από το τέλος του 1997 (καθαρές θέσεις μόνο για το 1997 και το 1998)· τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 2004.

Γεωγραφική ανάλυση της διεθνούς επενδυτικής θέσης – ετήσια στοιχεία από το τέλος του 2002.

Διεθνή αποθεματικά και ρευστότητα σε ξένο νόμισμα – μηνιαία στοιχεία από το Δεκέμβριο 1999 (αποθεματικά μόνο από το Δεκέμβριο 1998).

Σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ (ονομαστική και πραγματική) – από το 1993· η ονομαστική ΣΣΙ έναντι της ΣΣΙ-23 διατίθεται ημερησίως και οι πραγματικές ΣΣΙ διατίθενται μηνιαίως και τριμηνιαίως, ανάλογα με τον αποπληθωριστή· έναντι της ΣΣΙ-42, τόσο η ονομαστική όσο και η πραγματική ΣΣΙ, βάσει δεικτών τιμών καταναλωτή μόνο, υπολογίζονται μηνιαίως.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Έσοδα και δαπάνες (κύριες συνιστώσες), έλλειμμα/πλεόνασμα, προσαρμογή ελλείμματος/χρέους, χρέος (κύριες συνιστώσες) – ετήσια στοιχεία από το 1991.

Έσοδα και δαπάνες (κύριες συνιστώσες), έλλειμμα/πλεόνασμα – τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 1999.

Χρέος και προσαρμογή ελλείμματος-χρέους (κύριες συνιστώσες – τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 2000.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Κύρια χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των μη χρηματοπιστωτικών τομέων – τριμηνιαία στοιχεία από το τέταρτο τρίμηνο του 1997.

Κύρια χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των ασφαλιστικών εταιριών και των ταμείων συντάξεων – τριμηνιαία στοιχεία από το τέταρτο τρίμηνο του 1997.

Αποταμίευση, επενδύσεις και χρηματοδότηση (κατά τομέα) – ετήσια στοιχεία από το 1990.

ΓΕΝΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πρόσθετα γενικά οικονομικά στατιστικά στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ (βλ. παράρτημα 1) – στοιχεία από το 1996 ή νωρίτερα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Πρωτόκολλο για το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ.

Πρωτόκολλο για τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος.

Πρωτόκολλο για τα κριτήρια σύγκλισης.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας (ΕΣΛ 95).

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους τριμηνιαίους μη χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς του Δημοσίου.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 501/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους τριμηνιαίους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς του Δημοσίου.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1222/2004 του Συμβουλίου για την κατάρτιση και διαβίβαση στοιχείων για το τριμηνιαίο δημόσιο χρέος.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1161/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάρτιση τριμηνιαίων μη χρηματοπιστωτικών λογαριασμών ανά θεσμικό τομέα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Μνημόνιο συνεννόησης¹ σχετικά με τα οικονομικά και χρηματοπιστωτικά στατιστικά στοιχεία μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Στατιστικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Στατιστικής Υπηρεσίας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Eurostat).

ΛΟΙΠΑ

Εγχειρίδιο Ισοζυγίου Πληρωμών¹ (5η έκδοση, 1993, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο).

Αναθεώρηση των απαιτήσεων παροχής γενικών οικονομικών στατιστικών στοιχείων (ΕΚΤ – Δεκέμβριος 2004).

Μηνιαίο Δελτίο της ΕΚΤ – Στατιστικά στοιχεία για τη ζώνη του ευρώ (τεύχος Δεκεμβρίου 2005).

¹ Το έγγραφο δεν διατίθεται στα ελληνικά.

ISSN 1725185-0

9 771725 185006